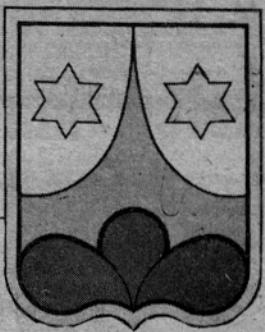

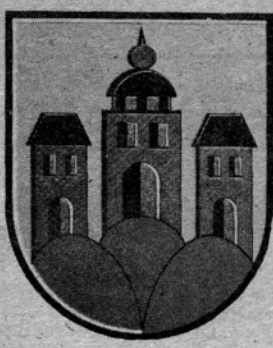
LJUBNO

GORNJI GRAD

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

Savinjske

NOVICE

Leto XIV
Številka 2
Februar 1983

Pripombe na resolucijo

Razprava o osnutku resolucije v naši občini za tekoče leto je pokazala dokajšnje zanimanje za vsebino tega dokumenta. Tako je menil predsednik izvršnega sveta SO Mozirje Franc Miklavc v razgovoru z našim urednikom. Na temelju danih pripomb je izvršni svet lahko pripravil predlog za skupščino občine, ki bo v kratkem zasedala. Sicer je res, da kakšnih bistvenih pripomb ni bilo, vendar pa tiste, ki so bile dane narekujejo upoštevanje. Tako je Glin dal pripombo na višino prispevne stopnje za stanovanjsko izgradnjo čes, da je ne kaže zmanjševati in tako ožiti možnosti gradnje stanovanj. Osnutek je namreč predvideval zmanjšanje stopnje od 6,8 na 6%. V predlogu je to delno upoštevano in je stopnja zmanjšana le za 0,4%. Zmanjšala naj bi se sredstva za urejanja stavbnih zemljišč. Po predlogu bo torej gospodarstvo enako obremenjeno kot doslej, saj se za povečanje komunalnih dejavnosti predvideva 0,4%, tako bi se stopnja povišala iz 1 na 1,4%. Kakovost stanovanjskega dinarja se torej ne bo spremenila. Omeniti je treba nove predpise, ki predvidevajo le dejansko zbrana sredstva, kar seveda zaostri možnost naložb. Prej je bilo mogoče premostiti stanje z garancijo banke, ki je zajela predviden dotok sredstev. Franc Miklavc je podrobno pojasnil zakaj je potrebno dvigniti stopnjo za komunalno dejavnost. Na področju komunalnih potreb je obilica odprtih in nujnih nalog. Del sredstev bi morali usmeriti v razvejanje kanalizacije v Nazarjah, del bi morali nameniti vzdrževanju najnujnejših gozdnih cest, ki imajo širši pomen, seveda pa bi nujno morali povečati sredstva za to dejavnost v krajevnih skupnostih. Gozdno gospodarstvo Nazarje je dalo pripombo na združevanje sredstev za bencinsko črpalko za TOZD Transport in gradnje. V bistvu gre za zagotavljanje določenih rezerv goriva, zato vztrajajo na IS SO Mozirje na tem, da predvidena črpalka ne more biti zaprtega tipa. Služila pa naj bi izključno za rezerve, kar narekujejo zadnje zagate z gorivom. To utemeljujejo tudi s tem, da je le nekaj sto metrov daleč odprta

bencinska črpalka Savinje na katero so tudi vezana družbena sredstva. Tako bi preprečili podvajanje zmogljivosti.

Družbeno-politični zbor skupščine je dal pripombo, da bi načrt gospodarjenja v zaostrenih pogojih vključili v resolucijo. Po mnenju IS to ne bi bilo primerno, saj je omenjena listina trajne narave in je preveč obsežna, da bi bila lahko sestavni del resolucije. Seveda pa je v bistvu dokument, ki sodi k resoluciji. Tako so v navedenem zboru tudi menili, da so nekatere napovedi preveč optimistične. Predstavniki izvršnega sveta so opravili obiske pri vseh delovnih organizacijah v dolini in na temelju dogovorov načrtovali kar pomeni, da so načrti utemeljeni.

Izvršni svet je temeljito proučil osnutek načrta naložb, ki bi bile pokrite iz novega samopriskevka v občini. To delo je opravila posebna strokovna skupina, ki je dobro pretehtala potrebe skupnega in krajevnega pomena. Dobro je to, da so naložbe, ki jih predvideva osnutek v obdobju samopriskevka zaključene, kar daje jamstvo za smoternejše koriščenje sredstev in večji nadzor nad njimi. Dosedanje izkušnje so namreč pokazale, da so naložbe skupnega pomena kasneje zaradi premale zavzetosti, kar je bila posledica dejstva, da za ta dela ni bilo določenega telesa, ki bi skrbel za začetek in potek izvajanja neke naloge. V bodoče bi postavili posebno telo, ki bi odgovarjalo za izvajanje teh nalog. Tu bi morali več sodelovati še krajanji, kjer se takšne naloge opravljajo. Kajti pokazalo se je, da so bila sredstva v krajevnih skupnostih veliko bolj smotrno in oplemenitenito z lastnim dinarjem uporabljena. Prav zato je izvršni svet poudaril potrebo po temeljitim nadzoru nad koriščenjem sredstev zbranih iz samopriskevka tako v pogledu namembnosti, kot tudi smotrnosti! Seveda pa bodo o vsem rekli končno besedo občani v prehodnem postopku, krajevne skupnosti pa bodo predlagale uporabo sredstev, ki se njim namenijo. Jasno je, da se mnoge potrebe v naših krajih ne bodo mogle uresničiti brez skupnih prizadevanj.

Strokovno srečanje

Občinska turistična zveza je pripravila strokovno srečanje vseh dejavnikov v tujem prometu naše doline. V Nazarjah se je zbralo kar precejšnje število turističnih delavcev. Namen je bil izmenjati strokovne poglede na možnosti razvoja turizma na sploh in s poudarkom na naše prilike.

Ze na zadnji seji turistične zveze so poudarili kako zelo je potrebno izmenjati izkušnje in pri tem poslušati še mnenja izkušenih turističnih delavcev. Ker pa je turizem stvar nas vseh, so vabili na srečanje tudi predstavnike raznih društev, ravnatelje šol in vodje gostinskih obratov.

O turistični ponudbi in prijemih v turizmu je najprej spregovoril predstavnik republiške turistične zveze Vekoslav Sršen. Nato je predstavil delo in možnosti sodelovanja direktor domačega turizma Kompassa iz Ljubljane Zoran Rotar. Jože Borštnar je predstavil hotenja okoli kampa, ki ga bo uredil v naši dolini. Ob tem je povedal izkušnje, ki jih je ob predstavitvi svoje turistične dejavnosti imel v nekaterih zapadnih državah. O razmerah v turizmu Gornje Savinjske doline je govoril Ivan Zupan.

Takšno in podobna srečanja lahko dobro delujejo na usklajeno turistično delovanje v dolini, hkrati pa pomenijo možnost za dobro izmenjavo izkušenj.

Po poteh XIV. divizije

Mladina praznuje obletnico pohoda legendarne XIV. divizije vsako leto s pohodom po poteh te slavne vojaške enote v času NOB. Občinska konferenca Mozirje ima na skrbi 4. etapo pohoda in sicer iz Zavodnja do Rastk, kjer je tudi zaključek.

Letos so se z avtobusom odpeljali iz Mozirja v Zavodnje in se tam priključili pohodni enoti. Pot jih vodi nato proti Zlebniku, kjer je krajša slovesnost. Nato gredo mimo kmeta Razprodnika v Belé vode. Tudi tu so imeli proslavo in prenočevali so. Naslednji dan so šli proti Smrekovcu, kjer so se sestali z delegacijo ZRVS in položili venec k spomeniku na Medvedjaku. Na Smrekovcu so prespali in krenili naslednji dan k Ramšaku. Pred spomenikom so imeli slovesnost. Nato so prišli do Ateljška, kjer so počivali. Na Razpoki so imeli zaključno proslavo in odšli proti Rastkam. Tam so jih pričakali številni borci in slovesno zaključili pohod.

Več o pohodu bomo objavili v prihodnji številki, ko bo na voljo zapis udeležencev iz vrst mladine Mozirja.

Tudi v naših šolah so pripravili kulturne prireditve v počastitev slovenskega kulturnega praznika – prizor je posnet v COŠ Gornji grad

DAN ŽENA

Najlepše, najbolj plemenito poslanstvo ženske je materinstvo.

A materinstvo poleg sreče prinaša odgovornost in skrb. Zahteva tudi veliko mero strpnosti, razumevanja in vdanosti.

Še več! Materinstvo je polno preizkušenj, odrekanih, žrtv. Žene – matere svoje telesne in duševne moči podarjajo drugim.

Edino takšne, nesebične, močne in zveste, ter predane domu in vsem, ki so v njihovi bližini so sposobne, da premagujejo težave s katerimi se srečujejo. V tem so si podobne matere in žene z vsega sveta.

Čestitajmo jim! Čestitajmo za plemenitost in dobroto, čestitajmo za vse, kar polni njihova srca!

Enkrat na leto slavijo svoj praznik, DAN ŽENA. Želimo jim, da bi ga praznovali zdrave, zadovoljne, srečne!

Spomnili se jih bomo s čestitkami, izročili jim bomo šopke cvetja, poklonili darila. Naši poljubi bodo topli in bodo odraz naše ljubezni, hvaležnosti in spoštovanja.

To je gotovo premalo! Veliko, veliko premalo, če pomislimo kaj matere store za nas, za naše udobje in dobro počutje. Njihovi ljubeči pogledi hodijo za nami, nas spremljajo zato, da bi uganile naše želje in potrebe in nam ustregle v vsem kar si želimo.

Izkazovati bi jim morali več pozornosti, morali bi se jim več posvečati, pogostejše prisluhniti njihovim željam, se zanimati za njihova osebnostna hotenja in cilje.

Tečejo jim dnevi, tedni in leta. Tečejo in minevajo, ne da bi kdaj pomislile nase. Morda so jih že leta utrudila, pa vendar takšne kot so: tihe, skromne in požrtvovalne niso prenehale biti dobre, razumevalne in skrbne za dom in družino. Srečne so, če osrečujejo druge.

Kaj pa mi? Kaj mi storimo? – Največkrat pozabljamo na vse to in ostajamo brezbrizni. Prezrli smo kako dolg je njihov delavnik, prezrli skrb in najrazličnejše opravke, ki jih imajo, kaj šele, da bi jim v tem ali onem priskočili na pomoč.

Vsak dan se nudijo prilike in načini, da jim poklonimo kakšno darilo. Ne kupujmo jih! Naša, čisto osebna naj bodo! Poklanjajmo jih v obliki dejanj, s katerimi bomo poskušali našim dragim materam in ženam življenje narediti prijetnejše, lepše, bolj srečno!

Enkrat na leto jim izročimo šopek cvetja, morda dvakrat. Rože pa vse leto cveto. Šopek cvetja, naj bo zbran iz travniških cvetlic ali plemenitih vrtnic, bo vzradostil vsako mater, vsako ženo. Majhna pozornost, ki pa izpričuje ljubezen.

Ni srečen le tisti, ki prejema, hkrati z njim je srečen oni, ki daje.

ŠTEFKA PETEK

Ob otvoritvi kulturnega tedna so v dolino prišli tudi gostje iz pobratene Čajetine

Naši gospodarstveniki na Kosovu

Savinjsko-Saleška gospodarska zbornica v Titovem Velenju je dala pobudo za povezavo z ustreznimi dejavniki na Kosovu, ki naj bi zagotovila sodelovanje našega gospodarstva s kosovskim. Že prvi stiki z gospodarsko zbornico Kosova so nakazali velike možnosti za dobro sodelovanje. Posebna skupina naših gospodarstvenikov je obiskala to pokrajino, nazadnje so bili v njej poleg predstavnikov Titovega Velenja še Anton Vrhovnik in Rudi Gabrovac. Ker je šlo za nekatera kmetijska vprašanja so k sodelovanju povabili še predstavnika slovenskega kmetijskega inštituta iz Ljubljane.

Razgovori so pokazali veliko zanimanje kosovskih gospodarstvenikov za povezovanje v kmetijstvu. Posebno v zasebnem delu kmetijstva so še velike organizacijske vrzeli, ki onemogočajo hitrejši napredek v pridelovanju hrane. Tu se torej odpirajo velike možnosti za naše kmetijstvo. Obiski na nekaterih zadrugah in kombinatih

so namreč potrdili velike potrebe kosovskega kmetijstva po plemenski živini sivo-rjave pasme. To bi pomenilo lahko izredno priložnost za naše rejce tega goveda. Dalje bi naši strokovnjaki pomagali organizirati pospeševalno službo v zadrugah Kosova, ta je namreč šele na začetku delovanja. Tudi naše izkušnje v kooperaciji bi lahko s pridom prenesli, tu pa bi sodelovala še Era iz Titovega Velenja in kmetijski inštitut iz Ljubljane. Njihovi stokovnjaki bi se pri nas usposabljali in spoznavali naše oblike sodelovanja z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci.

Seveda bi se sodelovanje preneslo tudi na druge veje gospodarstva. Strokovnjaki Glina so že pričeli s pripravami na sodelovanje pri ureditvi lesno predelovalnega podjetja. Razmišljajo o predelovalnem obratu, ki bi zmogel 50.000 kosov klasičnih oken in bi imel zagarske zmogljivosti za 20.000 m3 hlodovine. Trenutno čakajo v Glinu na sporočilo s Kosova o možnih lesnih količinah.

Preverjanje opravljenih sklepov

Zadnja seja mozirskega komiteja ZKS je bila spet v Nazarjah. Po sklepu 16. seje predsedstva ZKS Mozirje so najprej preverjali opravljeno delo. Sekretarji, oziroma člani komiteja zadolženi za posamezne osnovne organizacije so posamič poročali in kritično ocenjevali stanje v teh sredinah. Splošna ugotovitev je, da se v glavnem delo osnovnih organizacij ZKS v naši občini zadovoljivo razvija. Manj zadovoljiva je slika glede izobraževalnih prizadevanj v organizacijah. Tu se je na občinski ravni dobro premaknilo, žal pa ni tako v ostalih sredinah komunistov.

Ocenjevali so razmere glede sklepov 3. seje ZKJ, ter ugotovili, da še v večini delovnih kolektivov ni mnogo storjenega, predvsem pa ni zadovoljivo stanje glede skupne porabe. Ocene varnostno-političnih razmer bo treba pogostejše in skrbno obravnavati in stanja sproti ugotavljati. Več teže je treba pripisati akcijskim konferencam ZK, tam kjer so zato pogoji, torej kjer je več osnovnih organizacij

Ko so razpravljali o izvajanju sklepov akcijske konference v Glinu so menili, da se je marsikaj premaknilo, da pa so bile tudi opazne ravnodušne obravnave nekaterih bistvenih zadev, posebno pa je opazno, da je v samih naporih za uresničevanje sklepov sindikat ostal manj odločen. Tu bi bila dolžnost komunistov, da spremenijo takšno stanje. Z izvajanjem nekaterih sklepov kasnije, kar ni dobro, ker se pač stvari prepočasno odvijajo, oziroma urejujejo.

Ob zaključku je bilo poudarjeno, da bo komite nadaljeval s takšnim načinom dela, ko bo sproti preverjal izvajanje sprejetih sklepov. Seveda bi morali iz vsega tega jasneje izluščiti kaj so uspeli komunisti izboljšati glede kadrovskih zadev, stabilizacijskih ukrepov, varčevanja in podobnega. Sploh je treba uveljaviti pravilo, da so komunisti praviloma na čelu naporov za izboljšanje družbeno-ekonomskih in političnih stanj v naši družbi.

Referendum je spet pred vrati

S prvim polletjem, se izteče petletno obdobje 2. samoprispevka v naši občini. S skupnimi močmi, humanostjo, predvsem pa na temeljih medsebojne solidarnosti smo v naši občini dosegli prenekatere uspehe. Vsi skupaj se moramo zavedati, da brez tega, da so naši občani rekli svoj „da“ za napredek naše doline, marsikaterega objekta ne bi imeli, to pa bi pomenilo tudi počasnejši razvoj in mnogo manjši standard naših delovnih ljudi in občanov. Zavedamo se, da so bile potrebne v preteklosti velike, da smo se včasih pri izvrševanju le teh in pri njih zadovoljevanju obnašali tudi lokalistično. Toda vedno je vsaj v večini zmagal zdrav duh in odločnost, da smo skušali dati povsod nekaj od združevnih sredstev, da smo pozornost posvečali manj razvitim krajevnim skupnostim in da smo gradili objekte, ki so bili najbolj potrebni za naše življenje, delo in naš razvoj.

Sedanji zaostreni družbeno-ekonomski odnosi terjajo ekonomsko stabilizacijo, le ta pa zahteva, od vseh nas, da še bolj poglobljeno razmišljamo o našem nadaljnjem razvoju, v zvezi s tem pa o vsebini in možnosti uvedbe 3. samoprispevka za obdobje 1983–1988. Zavedamo se, da bomo le s skupnimi močmi, kot doslej, uresničili naloge, ki so nam ostale še iz prejšnjih obdobij, predvsem pa tiste, ki so nujne v sedanjem trenutku.

Namen 3. samoprispevka je torej:

- dokončanje začelih nalog iz 2. samoprispevka
- vključitev novih namenov (zdravstvo, ceste, varstvo okolja, PTT, TV—mreža, turizem)
- zagotovitev stalnih virov financiranja programov KS.

Naloge, ki so nam ostale iz prejšnjih obdobij, se nanašajo predvsem na področje vzgoje in izobraževanja, zdravstva ter komunalnega gospodarstva. Vzgojo in izobraževanje ter zdravstvo imamo dokaj zadovoljivo rešeno v zgornjem delu doline (Solčava, Luče, Ljubno, Gornji grad), kritična pa je situacija v spodnjem delu. Najbolj pri tem izstopa utesjenost OŠ Mozirje, potrebne prostore za svojo dejavnost bi naj pridobila tudi Delavska univerza.

Adaptirati bi morali Zdravstveni dom Nazarje, narediti manjši prizidek k zdravstveni ambulanti v Lučah in nekoliko večjega k Zdravstvenemu domu Mozirje.

Menimo, da zgoraj omenjenih nalog ni potrebno posebej poudarjati in obrazlagati. Normalni pogoji in kvaliteta šolanja naših otrok ter naše zdravje so najvišje vrednote, za katerih razvoj smo se vedno zavzemali z vsemi močmi.

V obdobju drugega samoprispevka smo pričeli tudi z izgradnjo kolektorja po fazah. Ta izredno zapletena in draga investicija bi se naj nadaljevala tudi v prihodnjem obdobju.

Če hočemo obvarovati naso krajino, predvsem pa našo Savinjo, je naša naloga in odgovornost, do naših zanamcev, da zgradimo na območju, kjer živi večina naših prebivalcev in kjer je locirane tudi največ industrije, sklop čistilnih naprav. V zvezi s tem pa moramo enkrat dokončno urediti tudi prostor za odlaganje naših smeti.

Ně nazadnje smo z denarjem prejšnjega samoprispevka uredili tudi mnogo naših cest, kar naj bi bila naloga tudi v prihodnje, predvsem v smislu odprtosti naše doline in pa povezanosti le te z drugimi področji.

V okviru vključitve novih namenov v program novega samoprispevka, so mišljene predvsem naloge na področju PTT, TV—mreže in turizma. Potrebe po novih telefonskih priključkih so še vedno velike, cilj pa je, da to v naši občini rešimo dolgoročno z razširitvijo centrale. Da bi odpravili sive točke v gledanju I. in II. TV mreže, moramo opraviti na tem področju določene investicije.

Pomemben vir dohodka naše občine naj bi v prihodnjem obdobju bil tudi turizem, zato moramo za njegov razvoj tudi nekaj storiti! Končno moramo nehati govoriti le o lepotah naše doline, ampak moramo le te tudi izkoristiti.

Nad vse pomemben vir financiranja naših krajevnih skupnosti so bila v preteklosti prav sredstva samoprispevka. Krajevne skupnosti so ta denar večkratno oplemenitile še z osebnim delom krajanov in rezultati niso majhni. Prepričani smo, da je za življenje in delo KS, uspešna izvedba 3. samoprispevka temeljnega pomena.

Na osnovi zgoraj navedenega bi lahko program 3. samoprispevka na kratko opredelili takole:

A. SKUPNI PROGRAM:

1. Vzgoja — izobraževanje (prizidek OŠ Mozirje, prostor DU)
2. Zdravstvo (adaptacija ZD Nazarje, prizidek ZA Luče in ZD Mozirje)
3. Komunalno gospodarstvo: (kolektor, smetišče)
4. Infrastruktura: ceste (Hom ali Črničev), PTT — prizidek za vozliščno centralo, TV — pretvorniki, turizem (Logarska dolina, Varpolje, Golte)

B. INDIVIDUALNI PROGRAM:

1. Programi krajevnih skupnosti
 - V občini Mozirje bi z samoprispevkom zbrali cca 10 milijard starih dinarjev. Inicijativni odbor predlaga 2 varianti delitve sredstev zbranih s samoprispevkom:
1. individualni program (KS)	50 %
skupni program	50 %
2. Individualni program	60 %
skupni program	40 %

Izmed množičnih variant, odbor predlaga, da naj bi se sprejela prva varianta.

V okviru individualnega programa (KS), odbor predlaga, da bi določeni del sredstev za KS bil fiksni, ostali del pa bi se delil po številu prebivalstva. Fiksni del naj bi po prvi varianti znašal 10 %, po drugi pa 20 %. Vse to je uvedeno prav zaradi dejstva, da so manjše KS samo pri kriteriju števila prebivalstva v slabšem položaju in bi za izvedbo svojih programov zbrale le minimalna sredstva. Prav zato odbor tudi predlaga, da bi se KS odločile, da bi fiksni delež znašal 20 %.

Kar zadeva osnove in stopnje obremenitev, po katerih bi naši delovni ljudje in občani plačevali samoprispevek, se predlaga, da le te ostanejo nespremenjene oz. iste, kot smo jih plačevali pri 2. samoprispevku.

Predlagani program 3. samoprispevka bodo na svojih sejah dne 24. in 25. 2. 1983 v obliki osnutka obravnavali tudi zbori Skupščine občine Mozirje. Pričakujemo, da bodo delegacije v KS skupaj z ostalimi organi v KS program temeljito in odgovorno obravnavale. Delegatska razprava v Skupščini in na zborih občanov v KS naj bi dala napotke in usmeritve za oblikovanje končnega predloga programa. Prepričani smo, da bo tako oblikovan program zares izraz potreb in želja nas vseh in da bomo zanj na referendumu rekli svoj „ZA“, kar pomeni krepitev temeljev za naš nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj!

Iniciativni odbor

V mozirski galeriji so odprli razstavo domačih slikarjev Franca Lesjaka, Nika Mlakarja, Jožeta Punčuha in Jurija Repenška. Med ogledom.

Osmi kulturni teden

Zveza kulturnih organizacij in Kulturna skupnost občine Mozirje že vrsto let pripravljata kulturne prireditve združene v kulturnem tednu občine Mozirje. Tokrat je za nami že osmi!

Gre v bistvu za prikaz dejavnosti ljubiteljev v dolini, seveda pa se spored popestri še s sodelovanjem poklicnih kulturnikov. Ob tem je treba poudariti veliko prizadevanost društev, ki še ohranjajo izročila kulturne preteklosti v Gornji Savinjski dolini. Če le malo poznamo težave s katerimi se ponekod srečujejo pri svojem delu, potem se moramo uspehom čuditi!

Letošnji otvoritev kulturnih prireditev v občini so pripravili v Mozirju in sicer z večerom Čajetinskih kulturnih prireditev. Znano je, da smo z občino Čajetina pobrateni in da se sodelovanje preko gospodarskega in političnega širi tudi na kulturno področje. Čajetinci so s svojim sporedom prijetno presenetili gledalce v dvorani kulturnega doma v Mozirju, ki pa žal ni bila tako zasedena kot bi jo prireditev zaslužila. Prikazali so svoje narodne plesne, igrali so godbeniki na pihala (trubači), nastopili so tudi humoristi in recitator. Po kulturnem delu sporeda so prikazali nekatere ročne pletenine iz Sirogojna. Gledalci so navdušeno sprejeli kulturni spored in seveda tudi malo modno predstavo.

Kulturnemu tednu v uvod je spregovoril predsednik skupščine občine Lojze Plaznik, ki je v lepo zajetih mislih poudaril pomen kulturnega utripa našega ljudstva in posebej še naše doline. Pohvalno se je izrazil o sodelovanju z bratsko občino Čajetina, ki je tokrat navzoča z močno skupino kulturnih de-

lavcev. Takšna kulturna izmenjava pripomore k spoznavanju bratskih narodov, ki sta sicer tesno povezana še iz časov vojne, ko so se stakale neštete globoke prijateljske vezi med mnogimi občani Čajetine, ki so nudili našim pregnantem stroho in dobro besedo. To so nepozabna dejstva, ki se končno odražajo še danes in poskrbeli bomo, da bodo o tem vedeli tudi naši zanamci. Lojze Plaznik je z vso pozornostjo pozdravil prijatelje iz Čajetine in jim želel lepega počutja v naši dolini.

Namen kulturnega tedna je med drugim tudi v tem, da se povsod v dolini kaj dogaja. In tako je bil sestavljen tudi letošnji spored. Vanj so se vključila društva (prosvetna) Nazarje, Nova Štifta, Ljubno, Mozirje in Bočna.

Sodelovali so še Delavska godba na pihala, likovni amaterji Mozirja, mladinske organizacije Loke, Gornji grad, Nazarje in Trnavče. Nastopilo je tudi Slovensko ljudsko gledališče iz Celja. Tudi na Šolah so imeli kulturne dneve, ki so jih v glavnem pripravila šolska kulturna društva. V Mozirju pa so gostili znanega slovenskega pisatelja Toneta Svetino, ki je pripravil literarni večer.

Prireditve so bile v Nazarjah, Mozirju, Novi Štifti, Gornjem gradu, na Rečici, na Ljubnem, v Solčavi, Lučah in Bočni.

Ni treba posebej poudarjati, da zahteva takšna velika prireditev, kot je kulturni teden veliko skrbnih priprav in sodelovanje mnogih dejavnikov. Prav v slednjem pa se kažejo obeti za prihodnost. Kajti če bodo vezi kulture še v naprej tako tesne, potem ni skrbi, da bi delo na odrih v katerikoli smeri zamrlo.

Obrtniki!

Obrtno združenje Mozirje namerava pripraviti razstavo predmetov, ki so plod samostojnega osebnega dela obrtnikov občine Mozirje. Razstava bo od 28. maja do 5. junija 1983 v dvorani TVD Partizan v Mozirju. Naknadna obvestila sledijo! Prireditelji naprošajo vse obrtnike, da se v čimvečjem številu odzovejo vabilu k sodelovanju!

Obrtno združenje Mozirje

Med proslavo šolskega kulturnega društva na Ljubnem

Delo teritorialne obrambe v letu 1983

Tudi pred teritorialno obrambo je postavljena naloga in zahteva po doslednem varčevanju v okviru vseh notranjih postavk porabe družbenih sredstev. Družbeno-ekonomski zapleteni procesi in napeta vojaško-politična situacija v svetu, zahteva tudi od teritorialne obrambe večjo budnost in angažiranost v smislu borbene pripravljenosti štabov in enot TO.

V zvezi z navedenimi dejstvi je pred OSTO postavljena težka naloga, da skrajno omeji planirana finančna sredstva in hkrati še poveča redno dejavnost. Vse to je možno realizirati samo z visoko stopnjo zavesti vseh pripravnikov teritorialne obrambe naše občine.

Ko smo v mesecu decembru in januarju analizirali dosežene rezultate v letu 1982, smo prišli do zaključka, da je naša teritorialna obramba kljub šibkejši materialni osnovi dosegla solidne uspehe, kar je rezultat dela starešinskega sestava, aktivov ZK in ZSMS ter zdravega kmečko-delavskega jedra naših enot. V letu 1982 je bilo v celoti realizirano vojaško-strokovno izpopolnjevanje ter nabava opreme in obožitve. Tudi idejno političnemu in varnostnemu izobraževanju je bil dan velik poudarek, kar se odraža med drugim tudi pri odnosu do opreme in obožitve ter nasploh v odnosu do družbene samozaščite.

Ugotovljeno je bilo, da bo potrebno v letu 1983 bolj usposobiti starešine, za samostojno opravljanje formacijskih dolžnosti in za širšo in konkretno povezavo z drugimi nosilci SLO v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. V tem letu bo potrebno posvetiti še več pozornosti mobilizacijskim pripravam, kar je osnova za uspešno delovanje teritorialne obrambe v primeru vojne ali ob priliki elementarnih in drugih večjih nesrečah. Nov zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti zadolžuje teritorialno obrambo za opravljanje nalog tudi s področja civilne zaščite, za kar se bo morala še bolj kot doslej angažirati.

Turistični delavci v Lučah

Gornjesavinjska turistična zveza je sklicala predstavniške nosilce turistične dejavnosti v občini na skupen sestanek. Prišli so predstavniki turističnih društev iz doline, prof. Zoran Vudler iz celjske turistične zveze, direktor domačega turizma Kompara Ljubljana Rotar, predstavnik RTC Golte, Obrtnega združenja Mozirje, predsednik IS SO Mozirje Franc Miklavc in predsednik komiteja za gospodarstvo pri SO Mozirje Franc Fingšt.

Dokaj obsežen dnevni red se je pričel predsednik IO Gornjesavinjske turistične zveze Lojze Plaznik. Uvodoma je izrazil zadovoljstvo, da je uspelo zbrati za skupno mizo predstavnike turistične dejavnosti v naši občini. Ob takšni udeležbi so dobri obeti za bodoče sodelovanje pri razvoju turizma v občini Mozirje.

Predstavniki turističnih društev so poročali o delu v letu 1982. Ker so pač zaenkrat še nočite najboljše merilo uspešnosti so povedali koliko so jih kje imeli in koliko od teh gostov je bilo tujcev. Gotovo najuspešnejši so bili v Lučah, kjer je bilo kar 1275 nočitev več kot leto prej. Sicer so tudi druga turistična društva marljivo delala, pač v okviru svojih možnosti. Ob tem je bilo poudarjeno veliko prizadevanje vodstev in članov teh društev, ki delajo neumorno za dobrobit svojega kraja, včasih pa so zato izpostavljeni marsikateri graji!

Zoran Vudler je kot izreden poznavalec turističnega dela na celjskem območju opisal stanje, ki ni zadovoljivo. Največ nočitev v tem predelu Slovenije je bilo leta 1968, potem pa njih število pada, včasih kar zelo strmo. Najslabše je bilo leta 1981, nekoliko se je stanje popravilo leto kasneje. Podatki zaskrbijo, saj kažejo na očitne slabosti v naši turistični ponudbi, ki je preveč enostranska in nič domiselna. Že pred uvedbo bendinskih bonov je padel izletniški turizem kar za 10 %, po njih pa za 30 %!

Dokaj zanimivo je poslovno sodelovanje s Kompasom, ki je s svojimi 342 prodajnimi mesti po državi zelo pomemben dejavnik v turističnem gospodarstvu Slovenije in Jugoslavije. Že dosedanje sodelovanje je bilo uspešno, saj so v svoje kataloge vključili tudi ponudbo naše doline. Kot vse kaže bo z njihovo pomočjo Gornja Savinjska dolina postala po vsej državi bolj poznana. Seveda tudi strokovne pomoči ne odrekajo. Pa tudi k samoupravnemu spoznanju o skupni recepciji v Mozirju so pristopili. Tako ugledna in znana agencijska hiša lahko pri boljši po-

rati, da bo obvladovala vse zastavljene naloge.

Nacrtovalci usposabljanja za področje SLO in DSZ bodo morali upoštevati najbolj racionalne in strokovne oblike, da ne bo prihajalo do ponavljanja izvajanja posameznih tem in dolgočasnja naših občanov.

Zavedati se moramo, da je tudi pred vse naše delovne ljudi postavljena naloga, da so maksimalno učinkoviti na svojih delovnih mestih, zato se morajo vse oblike vojaško-strokovnega usposabljanja izvajati v prostih dneh. Izjemoma se izvajajo v delovnih dneh več dnevnih mobilizacijske vaje in več dnevno vojaško strokovno usposabljanje v šolskih centrih ter druga vojaško-strokovna izpopolnjevanja starešin v okviru Občinskega, Pokrajinskega in Republiškega štaba teritorialne obrambe.

Osnovno usposabljanje starešin in enot bo moralo v letu 1983 potekati v konkretnih oblikah in za namenske naloge. Pogostokrat so se posamezni starešine ukvarjali z nalogami, ki niso za njih najbolj praktično uporabne, prav tako so vojaški obvezniki pogostokrat poslušali preveč predavanj, namesto da bi se urili v izvajanju streljanja in v osnovni taktiki, kar bo morda „jutri“ njihova prva in najvažnejša naloga.

Opazamo, da je še zmeraj prisotna miselnost o pretirani vojaški hierarhiji, kar ima za posledico, da so mnogi vojaški obvezniki in starešine premalo samoiniciativni in da čakajo na vsa najosnovnejša navodila „od zgoraj“. Zaradi takšne miselnosti in početi prihaja pogosto tudi do brezdolja in apatičnosti vojaških obveznikov češ „kamor me boste postavili tam bom pa čakal“.

Pri planiranju in realizaciji svojih nalog bo morala TO naše občine upoštevati vsa pozitivna in negativna pojave iz preteklega leta ter tako z optimalno angažiranostjo stremeti, da se v letu 1983 dosežejo vse načrtovane naloge.

OSTO

nudbi naših turističnih zmogljivosti veliko pripomore. Obljubili pa so tudi pomoč pri izdaji novega prospekta za celotno dolino, ki naj bi vsebinsko in po izgledu dostojno predstavljala naše turistične zmogljivosti.

Predstavnik DO Paka, v. d. direktor RTC Golte Prelog je povedal, da nameravajo letos poslovati tudi v poletnih mesecih. Seveda pa bo treba temu primerno postaviti ponudbo v dolini, saj se na sploh premalo dogaja, kar bi turiste tudi poleti privlačilo na Golte.

Ko so govorili o skupni recepciji ni manjkalo ugotavljanja, da mora takšna oblika sodelovanja postati trajna, le tako bo tudi uspešna. Gre za poslovno enoto ZKZ Mozirje, ki bi jo vodil poslovni odbor sestavljen iz podpisnikov sporazuma. Stroške bodo pokrivali po dogovorjenem ključu. Zagotovilo ob koncu razprave je glasilo: skupna recepcija v Mozirju za zmogljivosti vsega turizma v občini bo!

Glede kmečkega turizma pa so menili, da bo treba spričo izkušenj letošnjega leta, ko je bila zasedenost kakih 29 dni, to zvrst ponudbe še posebno dobro povezati. Zdi se, da rastejo hitreje zmogljivosti, kot jih lahko s pridom uporabimo. Zanimanje za letovanje na kmetih pa raste tudi v svetu in na dlanj je, da bo treba le znati bolje prodajati. To bo seveda v okviru nove poslovalnice mnogo lažje, kot pa sedaj, ko so na zadruzi opravljali ta dela ob številnih drugih nalogah.

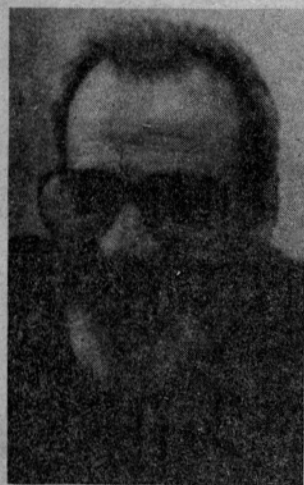
Na sestanku so opozarjali na kritično stanje pri zasebnikih, ki oddajo sobe. Tu ni ustreznih ugodnosti, ni kreditov, gostje pa so iz leta v leto zahtevnejši. Tako se čutijo zasebniki, ki so voljni oddajati sobe napram kmetom, ki urejujejo turistične sobe, prikrašani. Sklenili so pripraviti skupaj s Kompasom in drugimi seminar za vse dejavnike v turizmu. Sklic bo opravila turistična zveza, ki naj poskrbi za ustrezno udeležbo.

Predsednik IS SO Mozirje je izrekel zahvalo turističnim delavcem in društvom za poštreno delo in ob tem menil, da mora ta gospodarska veja dobiti vso podporo tudi s strani upravnih organov in samega izvršnega sveta občine. Seveda se mora po njegovem v te napore vključiti celotno gospodarstvo doline, saj je turizem dejavnost, ki koristi vsem. Pa tudi več sodelovanja mora biti med krajevnimi skupnostmi in turističnimi dejavniki, saj gre končno za skupne cilje pri razvoju nekega kraja.

Spomin na legendarni pohod

Med nekdanjimi udeleženci pohoda XIV. divizije na Štajersko je bil tudi Vlado Košir, borec NOV od leta 1941. Obiskali smo ga, da bi nekoliko obudil spomine na tiste hude zimske dni, ko so prestopili reko Sotlo in se znašli številnim sovražnim napadom nasproti. Dolga pot skozi Štajersko je bila eno samo trpljenje, en sam nadčloveški napor!

Matija so mu pravili v partizanih, kamor je prišel že aprila 1942. Prej je delal v SKOJU ljubljanskega mestnega območja. Kot borec se

Vlado Košir — Matija

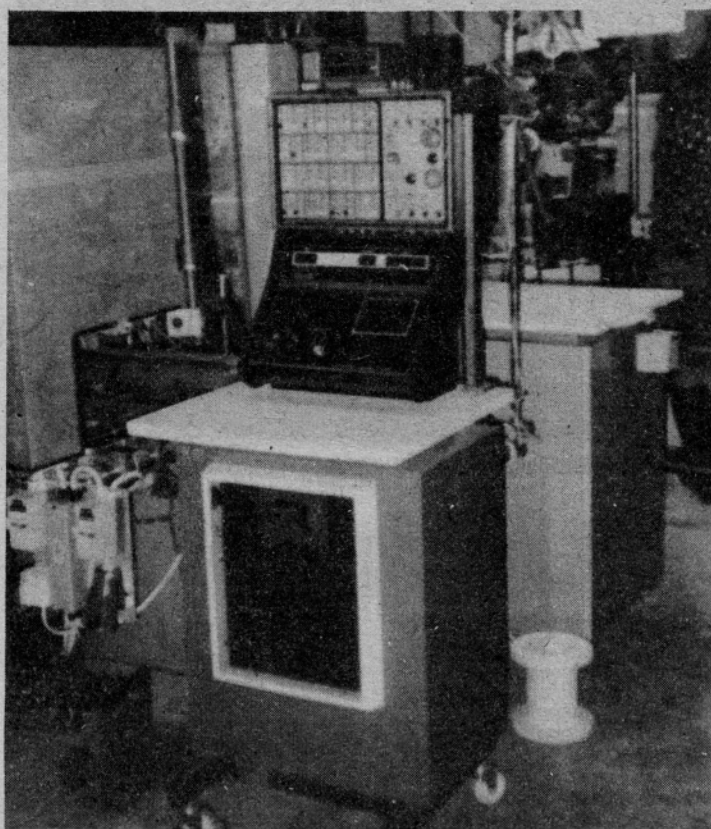
je vključil v 1. četo Dolomitskega odreda, pozneje pa je partizanal po Dolenjski, Notranjski in Primorski. Vse do kapitulacije Italije je bil na območju Polhograjskih Dolomitov, potem je bil premeščen v 13. brigado, ki je delovala takrat na Mokrcu. Tu je opravljal politično delo kot sekretar SKOJ v 3. bataljonu. Ko se je na Dolenjskem oblikovala XIV. divizija se je v njo vključila tudi 13. brigada in tako je Vlado Košir postal borec te pozneje tako slavne partizanske enote. Med samim pohodom je postal sekretar SKOJ brigade, vse do julija 1944, ko je bil poslan v višji slojevski tečaj v Gradnik v Belo krajino. Ko se je vrnil v svojo vojaško enoto oktobra 1944 je postal namestnik komisarja čete, ob koncu vojne pa je bil namestnik komisarja bataljona v isti brigadi. Takšna je bila pot borca Vlada Koširja.

Do sem je tekla beseda navajeno in gladko. Seveda, saj je bilo treba samo naštevati dogajanja, ki so se tikala borca Matije. Ko pa smo povprašali za njegove občutke ob prihodu na Štajersko je nastal premor za brskanje po spominu! Takrat tistega

usodnega dne je pri Sedlarjevem prvič stopil na tla Štajerske, prej ni bil nikoli tu. Zato je bilo vse pred njim kot velika neznanka. Ni poznal okoliščin, ki so takrat vladale na tem delu naše ožje domovine, le nekako čutil je, da je vse drugače, kot je bilo na Hrvaškem in prej na Dolenjskem. Razumljivo, pravi danes, ko govori o tem, takrat so Nemci izvajali pravo strahovlado nad ljudmi, ti pa so bili do kraja preplašeni. Razen tega se se niso srečali s tako močno vojaško silo, kot je bila XIV. divizija. Vse to je naredilo na takratno obmejno prebivalstvo (Sotla je bila meja med Nemčijo in Hrvaško) močan vtis. Poleg tega smo se najprej srečali s ljudmi, ki so bili v Obsotelje od Nemcev naseljeni, seveda so bili med njimi takšni, ki nas niso veselo sprejemali. Seveda so se stvari hitro spremenile, ko smo prišli nekoliko v notranjost, meni Vlado Košir. Tam smo našli ljudi, ki so bili pripravljeni pomagati kakorkoli že. Morda se prvi hip res nismo dobro znašli, saj smo bili že kar kmalu v hudem ognju tam nad Bučami. Spominjam se, da smo imeli ob tem čuden občutek osamljenosti. Ljudje takrat niso doželi velikega pomena, ki ga je imel prihod naše divizije na Štajersko, niso bili dovolj osveščeni, vsaj v prvem zamahu ne. Vse to se je hitro spreminjalo in vse bolj smo se življali v razmere, vse bolj smo postajali domači, čeprav za zblíževanje s prebivalstvom ni bilo časa, ker so nam bili Nemci nenehno za petami. Spopadali smo se kar naprej in kot se spominjam smo se hudo udarili z Nemci še nad Rastkami v naši dolini. To je bil po bojih nad Belimi vodami najhujši spopad. Tu se je divizija prebijala na Koroško.

Vlado Košir je pričakal svobodo nekje na poti iz pruskega okoliša proti Pohorju. Bil je namreč poslan mobilizirati novince in se je s kakimi 100 vračal, ko je zvedel, da je vojne konec. Tako je kasneje tudi ostal v Mariboru kjer je opravljal razne vojaške naloge.

Ko se je boril med našimi hribi si ni predstavljaj, da bo nekoč prav tu njegov dom. Sedaj živi v dolini že od leta 1950 dalje. Verjetno ga spričo velike ljubezni do narave ne mika več njegova rodna Ljubljana.

Nova sodobna oprema v MGA obeta dobre proizvodne uspehe

Lastnemu znanju vso pozornost!

Znano je, da v delovni organizaciji Gorenje posvečajo inventivni dejavnosti veliko pozornost. Tudi v MGA v Nazarjah je čutili izredno ugodno vzdušje za izume, izboljšave in koristne predloge. Zakaj pravzaprav gre? Mnogi naši delovni ljudje se v neposredni proizvodnji vsakodnevno srečujejo s vprašanji, ugotovitvami in potrebami po izboljšanju tega ali drugega delovnega postopka, no in včasih jim prav delovne izkušnje omogočajo najti rešitev iz zagate. Tako nekako nam je razlagal poverjenik za inventivno dejavnost v tem kolektivu Dane Bele nagibe, ki lahko pripeljejo do izboljšave nekega postopka, oziroma delovanja nekega stroja.

V pogovor je posegel tudi predsednik delavskega sveta Stane Šmajš, ki je potrdil prizadevanja samoupravnih organov zato, da bi bilo čimveč tistih v kolektivu, ki se vključijo v razmišljanje za boljšimi in učinkovitejšimi delovnimi postopki.

Tu je znanje je drago, pa še marsikdaj ne odgovarja našim priklkam.

Njihovi predpisi o nagrajevanju inovatorjev so prilagojeni sedanjim razmeram in so pomenujso sogovornikov zelo dobri. To seveda spodbuja delovne ljudi k razmišljanju, saj končno ne gre le za moralno nagrado, za delom je takorekoč gmotna nagrada, ki je odvisna od izračuna koristi, ki ga neki predlog v proizvodnji prikaže. Kar so še podčrtali pa je, da v MGA ni ljubosunja med višje in nižje izobraženimi ko gre za neko inovacijo. Seveda pa bi se dalo še marsikaj izboljšati pri samih postopkih za priznanje inovacije, meni Dane Bele. Čas med prijavo in dokončno odločitvijo o nagradi je pač še vedno predolg. Po razumljivih postopkih ugotavljanja tehnične izvedljivosti predloga se namreč leto dni opazuje gmotna plat predloga, namreč kaj in koliko so z njim pridobili. Na temelju tega namreč izplačajo nagrado predlagatelju. Sicer se trudijo, da bi vse nekoliko pospešili, to bi tudi učinkovalo pri pobudnikih raznih zamisli! Včasih pa so za zavlačevanje krivi tudi nepopolni podatki. Skratka v MGA vedo, da je domače znanje vredno zlata.

Kako zmanjšati izgube

Na seji koordinacijskega odbora Občinske zdravstvene skupnosti naše občine je bilo mnogo predlogov, kako bi se kar najbolj prilagodili predvidenim denarnim možnostim naše skupnosti. Ni namreč pričakovati zviševanja prispevne stopnje pa tudi drugih virov za pokrivanje stroškov ni. Ni sicer še izračuna koliko bo zagotovil prispevek bolnikov, ki se je z novimi dogovori znatno povešal, vendar pa je jasno, da tudi ta denar ne bo kril vse višjih stroškov skupnosti, posebno, ker na nekatere nima nihče v občini vpliva.

K splošnim težnjam za zmanjšanje stroškov se je pridružil tudi kolektiv TOZD Splošno zdravstvo Mozirje. Kako si zamišljajo svoje delo v bodoče je na seji povedal dr. Ivan But, doslej so dežurstva opravljal v nadurnem delu. Tu nameravajo organizirati takšen razpored do konca leta, da bi sestre opravljale dežurno službo v rednem delovnem času, zdravniki pa tudi po možnosti. Slednje je zaradi pomanjkanja številnih zdravnikov v celoti nemogoče. Seveda je to predlog, ki ga morajo še potrditi zdravstveni delavci, bi pa prinesel določene prihranke. Neprekinjeno zdravstveno varstvo zagotavljajo v dvoizmenskih ambulantah v Nazarjah in nočno dežurno službo v Mozirju, ki dela od 20. do 6. ure. Zato priporočajo uporabnikom korišćenje popoldanskih ambulant v Nazarjah.

Vsa cepljenja in posvetovanja za dojenčke in nosečnice bodo opravljal zdravstveni delavci v rednem delovnem času. Da bi zmanjšali število ležalnih dni v bolnicah, ki predstavljajo največji strošek skupnosti, bodo jačali nego na domu še preko drugih oblik, kot so zbirna pomoč, sodelovanje Rdečega križa in podobno.

Načrtujejo tudi zmanjšanje prevoženih kilometrov reševalnih avtomobilov. To naj ne bi šlo na račun manjšega korišćenja s strani bolnikov, pač pa bi z boljšo organizacijo in povezovanjem s prevozi velenjske reševalne postaje temeljito izkoristili prevoze. Z drugimi besedami, prevažali bodo na isti progi več koristnikov hkrati, ali pa povezovali oddaljenejši prevoze z velenjskimi reševalci.

Smatrajo, da bo njihovo prizadevanje za prosvetljevanje občanov v negovanju zdravja tudi rodilo sadove, sicer ne takoj, vendar pa je to delo trajne vrednosti.

Seveda je jasno, da bodo ob sedanjih rasti cen tudi stroški zdravljenja višji in tako je kljub prizadevanju zdravstvenih delavcev pričakovati, da razpoložljiva sredstva občinske zdravstvene skupnosti tudi letos ne bodo v celoti pokrila stroškov, tembolj ker kot že rečeno, na veliko teh nimamo v občini možnosti vpliva.

Grozi Mozirju suša?

Hitro večanje kraja in nenehna gradnja novih stavb sta najbrž presenetila načrtovalce razdelilnega omrežja moziškega vodovoda. Da je temu tako, da slutiti občasno primanjkovanje vode v nekaterih predelih Mozirja. Skratka gre za to, da je že ob sedanjem stanju opaziti med sušnimi obdobji slab vodni dotok. Ko pa bo zazidan še okoliš Podvrh II pa meni sedanjim poslovnim organ moziškega komunalnega podjetja VEZ Stane Kranjc bodo težave seveda še večje. Ze sedaj razmišljajo o prečrpalnišću vode, vendar pa je na dlani, da so cevi v osrednjem krajevnem omrežju premajhne. Torej ne gre za neko splošno pomanjkanje pitne vode, ki bi bilo posledica prešibkega dotoka vode na samem izviru v Letošću, pač pa gre za krajevo omrežje, ki pač ne ustreza povečanim potrebam. Podjetje VEZ je pravočasno na takšno stanje opozorilo pristojne službe na občini, saj je treča računati z vse večjo potrošnjo pitne vode v Mozirju.

V podjetju VEZ Mozirje se zavedajo, da je njihova poglavitna naloga komunalna dejavnost. Zato pospešeno skrbijo za razvoj in izboljšanje posameznih komunalnih opravil. Med nje sodi nedvomno tudi odvoz smeti. To v bistvu ni lahka naloga, je pa zelo potrebna. Kar zamisliti si ne moremo več, da bi se smeti še naprej kopičile pred hišami, kot je bilo to nekoč. Kljub vsem naporom za lažje in čistejše okolje je še vedno mnogo tistih, ki smatrajo, da so obronki gozdov in bregovi potokov najbolj primerno mesto za odlaganje smeti. Na ta način škodijo končno tudi zdravju in seveda ugledu naše turistične doline. Zakaj zdravju? Saj je na dlani, da prav z vodo otekajo razne škodljive snovi tudi v razne vire pitne vode! Sicer pa je o tem že toliko napisanega, da ne kaže ponavljati! Seveda so pri odvozu smeti tudi težave, včasih zbolijo kdo iz skupine, včasih so okvare na prevoznih sredstvih, včasih vremenske prilike ne omogočajo odvoza in podobno. Vse to je treba

z razumevanjem sprejemati in končno se moramo zavedati, da delo s smetnjaki ni nič zavidljivo in prav zato ga moramo ceniti. Preveč pozabljamo, da so delavci komunalnega podjetja za to delo še vedno preslabo nagrajevani. Z nekoliko več razumevanja bi stvari potekale boljše. Včasih pač manjka dobrih medčloveških odnosov. Odgovorni pri komunalnem podjetju včasih težko dopovejo delavcem, ki so izpostavljeni vsem slabim vremenskim prilikam, nezdravemu delu, da so občani razumevajoči, če se znašajo nad tistimi, ki niso svojega dela opravili po njihovi predstavi! Morda bi dobra beseda več zalegla, kot pa graja. Tako je v zimskem času v posodah za smeti veliko pepela, ker je tudi žerjavica zraven jo ponavadi pogasijo z vodo. Tako nastane v posodi mokra zmes, ki se seveda težko izprazne. Potem je negodovanje, da so delavci slabo praznili posode. Morda bi tudi o tem razmislili, pa bi našli drugačen način odlaganja pepela, predvsem pa ne bi zalivali vso stvar z vodo, morda.

Ko je nanesel pogovor na osrednje odlagališče smeti v Homu, so nam pojasnili, da so načrti za ustrezno ureditev odlagališča že naredili, vendar pa bi vse to stalo okoli 650 starih milijonov. To so pa veliki denarji, ki jih seveda komunalno podjetje samo zdaleka ne zmore. Gre za naložbo, ki se tiče prav vseh občanov, saj se tja ne odvažajo smeti zgolj iz Mozirja, kot je nekdo dejal, ampak iz vse doline. Če bi odlagališče uredili, bi s tem omogočili tudi odlaganje ivernega prahu, ki ga sedaj vozijo v Sp. Rečico.

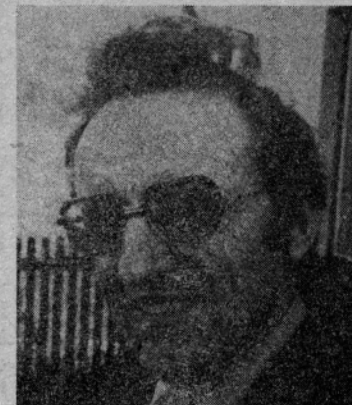
Morda še novica glede plačevanja komunalnih uslug v bodoče! Vodarino in prispevek za odvoz smeti bomo v bodoče nakazovali s položnicami. Tako bodo občani dobili od podjetja VEZ položnice in bodo nakazovali zneske preko pošte. Torej bo od 1. marca t. l. dalje plačevanje teh obveznosti potekalo na način, kot je sedaj že običajen pri tokovini.

Veliko odgovornih nalog

Predsednik koordinacijskega odbora Občinske zdravstvene skupnosti je inž. Franc Firšt iz Nazarj. Ze drugo mandatno dobo dela v tej skupnosti in ima kot nekdanji predsednik izvršnega odbora velike izkušnje. Lahko bi rekli, da pozna vse zagate zdravstvene skupnosti za nekaj let nazaj in tudi sedaj je sredi prizadevanj, da bi se nenehno težave s katerimi se zdravstvo srečuje omilile, če že ne odpravile.

Zal so težave že nekaj let podobne, meni inž. Firšt, ko ga vprašamo za mnenje glede dela Občinske zdravstvene skupnosti. Težave so gmotne in manj organizacijske. Sicer pa ne manjka ne enih ne drugih. Ze vrsto let se vse preveč pogovarjamo o izhodu iz gmotnih težav, nismo pa doslej dovolj govorili o tem kako pa naš občan doživlja korišćenje zdravstvenih uslug, oziroma kaj smo storili za izboljšanje zdravja naših delovnih ljudi. Premalo vemo o tem do katere mere so naši ljudje dovolj obveščeni o dogajanjih v skupnosti. Predsednik zbora uporabnikov je že na ta dejstva opozoril in menil, da bi končno morali tesneje sodelovati z uporabniki, saj bi morda tako le odpravili nekatere težave, ki so takšne, da bi se z razumevanjem koristnikov zdravstvenih uslug dale omilile. Seveda smo v preteklih letih delali na tem, da zdravstvo res približamo uporabnikom, imamo gost mrežo zdravstvenih postaj v dolini, razširili smo pravice in ob tem pozabili na to, da je vse to treba plačati in da so spričo gospodarskega stanja v občini možnosti zelo omejene. Ze zato bi morali občanom natočiti čistega vina, da bi po svojih močeh z razumevanjem sprejemali razne ukrepe, ki niso priljubljeni. Sem spada nedvomno tudi delež, ki ga mora vsakdo plačati za pokrivanje stroškov zdravstvene dejavnosti. Samo dejstvo je, da drugače ne gre, kajti cene nenehno rastejo, zahteve občanov tudi, viri sredstev pa so vedno enaki in preskromni!

Samoupravni organi pri skupnosti si prizadevajo sproti reševati nastale težave, kar potrjuje dejstvo, da se ti od vseh drugih skupnosti največkrat sestajajo. Sodelovanje s TOZD Splošno zdravstvo Mozirje je dobro in temelji na medsebojnem razumevanju. Verjetno pa je na voljo premalo analitičnih podatkov, ki bi omogočali hitrejšo ukrepanje in

inž. Franc Firšt

boljše poznavanje stanja. Tako pa so čisto ocene edino na kar se lahko naslonimo, ko obravnava določene pojave. Strojne službe si po svojih močeh prizadevajo, vendar ne zmorejo vseh želja številnih samoupravnih teles uresničiti. Tako se dogaja, da marsikateri velike zneske plačujemo zgolj na temelju računa, ne pa šele potem, ko smo prepričani, da je res upravičeno zaračunan. Tu gre za obveznosti izven občine, ki pa niso majhne. Koordinacijski odbor želi najti možnosti za doslednejše preverjanje obveznosti iz naslova bolnišničnih storitev in zaračunanih obveznosti v drugih republikah. Seveda zahteva vse to več nadzornega dela, pa se bo izplačalo, samo če bomo uspešni!

Novo vodstvo obrtnega združenja

Poročali smo že o skupščini moziškega obrtnega združenja. Pozneje smo prešli še seznam izvoljenih v razne odbore in sekcije. Izvršni odbor vodi še naprej Vili Marovt. Sekcija za gostinstvo je na čelu Jakob Ilič, sekcija avtoprevoznikov vodi Franc Kotnik in sekcija za živilsko stroko pa Ivan Cevzar. Seveda deluje v združenju še poleg navedenih sekcij nekaj odborov in komisij.

Zgodovinski vozni red

V uredništvu se je zglasil Anton Zagožen in povedal kako je zaman čakal v Gornjem gradu na avtobus po voznem redu, ki ga ima Izletnik tam razglašena. Smatra je, da mora javno objavljati red držati, zato je ob določenem času pričakoval avtobus, pa so mu poznavalci razmer hitro pojasnili, da je pričujoči vozni red že zdavnaj neveljaven, oziroma spremenjen. Seveda bi pričakovali, da bodo takšne spremembe razvidne tudi v voznem redu Izletnika.

Žirija za podeljevanje srebrnih priznanj OF pri Predsedstvu Občinske konference SZDL Mozirje

VABI

vse družbenopolitične in družbene organizacije, krajevne konference SZDL in občinske zveze ter združenja, da podajo predloge za podelitev

SREBRNEGA PRIZNANJA OF SLOVENSKEGA NARODA

Srebrna priznanja OF se podeljujejo posameznikom za večletno neumorno delo v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v krajevni samoupravi in ostalih institucionalnih oblikah, s tem, da njihov doprinos pomeni bistven prispevek k uveljavljanju našega socialističnega, samoupravnega sistema.

Razpis velja za največ 8 priznanj v občini, ki se bodo podelila ob 27. aprilu, obletnici ustanovitve OF slovenskega naroda.

Predloge pošljite na OK SZDL MOZIRJE do vključno 31. marca 1983.

Čakalnice na stopnišču

Dolga leta že opozarjajo zdravstveni delavci na izredno slabe delovne razmere v domovih Nazarje in Mozirje. Obe stavbi takšni kakršni sta sedaj že zdavnaj ne moreta zagotoviti najnujnejše delovne možnosti kolektivu obeh enot. Posebno tesno je postalo v zadnjih letih, ko so se pravice iz zdravstvenega varstva vidno širile. Tako je seveda tudi strmo rastle število obiskovalcev ambulant.

Skoraj neverjetno je, da mora višji sanitarni delavec delati v kletni sobici, ki ne zasluži tega imena. Tudi dežurni šoferji reševalnih avtomobilov morajo prebiti veliko časa v zatohli kletni sobici. Takrat, ko razsaja kakšne občasne bolezni in je naval na zdravnikovo pomoč, morajo bolniki čakati kar na stopnišču, ker pač ni prostora v pretesni čakalnici. Tudi glede sanitarij je v Mozirju zelo kritično. Vsekakor pa je stanje ne- vzdržno.

Če bi želeli le malo opisati stanje v Nazarjah, potem bi morali postaviti na prvo mesto dejstvo, da ima TOZD Zdravstvo Mozirje nabavljene medicinske aparate velike vrednosti, ki pa jih ne more v Nazarjah uporabiti, ker za to niso dani prostorski pogoji, niti niso tehnično zadovoljivi. Tako je preveč ropota, električna napeljava ne odgovarja zahtevam aparatov in podobno. Seveda je spričo

tega razpored prostorov skrajno neprimeren. Tako mora recimo srčni bolnik v drugo nadstropje na EKG, laboratorij je z odvzemom vzorcev vred le v enem samem prostoru, v zobni ambulanti je delo v laboratoriju zaradi neprimernosti prostora izredno težko in lahko bi še naštevati. Ker se je že pred leti obetala prenova stavbe v Nazarjah so nabavili tudi nov rentgenski aparat, ki seveda čaka na ustrezen prostor. Tako je tudi s cikloergometrom, ki je potreben za preiskave srca.

Uporabniki zato marsikdaj negodujejo, posebno težko pa je za tiste bolnike, ki imajo bolečine in ne morejo čakati kjersibodi. Seveda tudi zdravstvenim delavcem ni lahko! Za obnovitvena dela so bila delno že zbrana sredstva, pa so bila lani namenjena za pokrivanje izgube v zdravstvu. Seveda je to bil izhod v sili, ki terja ukrepe za zagotovitev potrebnih sredstev za najnujnejše posege v obe zgradbi, tako v Nazarjah, kot v Mozirju. Seveda je potreba v Nazarjah še večja, zato tudi ni mogoče odlašanje, čeprav je sedaj zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja težko misliti na takšne naložbe. Vendar so v kolektivni že pripravili ceneno rešitev najnujnejših posegov, ki bi stali le tretjino prej predvidenih sredstev.

Pretresljivo pismo

Po naključju mi je prišla v roke listina, ki je pretresljiv dokaz o trpljenju naših ljudi med drugo svetovno vojno. Dolgoletni novinar Jurček Krašovec jo je hranil in predal pred nekaj dnevi našemu arhivu v Mozirju. Ker zasluži ta zapis posebno pozornost, ga bom skušal kolikor bo mogoče natančno ponoviti. Papir je bil namreč zazidan in je na večih mestih poškodovan, tako ni mogoče prebrati nekaterih besed.

Zapis ima naslov „Majhen življenjepi iz dobe nesrečnih časov“ in nosi datum 25. novembra 1942. Napisan je bil na Rečici in podpisan od 7 članov družine Jeraj. Zazidal ga je Franc Vodusek iz Dol-Suhe. Prvi podpis ni čitljiv, vidni pa so Jeraj Franc, Vera, Slavko, Ana, Pavla in Fani. Verjetno je kdo od podpisanih še živ in bo lahko pojasnil kako je prišlo do pisanja tako globoke izpovedi trpečih in zatiranih Slovencev. Da bi ponazoril vsebino kar se da nepoprijateljno bom dobesedno prepisal besedilo in izpustil besede, ki niso vidne.

„Ko se pripravljam k temu pisanju mi stopi jasno pred oči kakor ziva slika življenja sedanjega časa. Mogoče bo preteklo mnogo, mnogo let, da bo prišel komu po naključju v roke ta takrat bo lahko iz njega posnel v kak in težkih časih so živeli njegovi predniki.

Jesen je skoro že za nami mrzlo, a drugače lepo brez snega, to je 25. novembra na god sv. Katarine 1942. Skoro bo poreteklo dve leti odkar smo sužnji tujega naroda. Trpljenje naše je nepopisno. Kar ne smem zaupati živemu človeku, to zaupam temu papirju, ki bo po preteku let mogoče prišel v roke človeku ki bo imel vsaj sočutno besedo za njegov nekdanji samo zatirani narod.

To pismo pišem s tresočo roko s krvavečim srcem in solz-

nimi očmi. Kaj nam pomaga četudi tako lep dan tako očarljiv, ko je pa v naših dušah tema strašnejša od najbolj temne noči.

Prišli so tujci hoteli nam odvzeti kar nam je najbolj drago in najbolj svetega našo vero, izgnali naše duhovnike veliko celo mučili in postrelili. Iz vseh šol in uradov vrgli sv. križ in na njegovo mesto obesili sliko malika in trinoga sedanjega časa „Hitlerja“ (beseda podčrtana, op. A. V.). Utihihiti bi moral slovenski jezik in zamreti slovenska pesem, ki je donela sto in stoletja po slovenski zemlji.

To je udarec hujši za prave sinove in hčere Slovenske matere ki so naše očete in sinove uničili jih mučili na zverinski način in nazadnje postrelili a njihove družine, matere, žene in nedolžne otročice pa iztirali iz lastne grude od domačega ognjišča v tuji svet po lagerjih kjer so jim pripravili življenje ki ni za človeka temveč le priprava na počasno umiranje vsled gladi nesnage in mraza. Mnogo od njih ji je pa tudi pobegnilo ki se pa sedaj skrivajo kot divje zverine po planinah, kot izvržek človeštva, imenovani od teh mučiteljev in trinogov komunisti banditi sploh sploh najhujši tolovaji a v resnici so pa najboljši sinovi in hčere slovenskega naroda.

Oh kdaj bo prišla ura rešitve in bomo ji sploh doživeli Bog ve. Upajmo. bila knjiga premajhna, da bi mogel popisati vse kar sedaj preživljamo.“

Čeprav mnogokaj manjka, pa vendarle lahko domnevamo dokaj dobro vsebino zapisa, ki predstavlja predvsem za rod, ki vsega zla ni doživljal preterestljivo izpoved našega človeka, ki je trpel zaradi nasilja tistih tujcev in domačih izdajalcev, ki so sledili navodilih Hitlerja, ko je zapovedal „naredite mi to deželo spet nemško“.

A. VIDEČNIK

V obnovljeni prodajalni ZKZ v Ljubiji

Lepši poslovni prostori

Naša kmetijska zadruga oskrbuje preko svojih trgovin precejšen del doline. V zadnjih letih jim je uspelo nekaj teh trgovin posodobiti. Ponekod pa so prostore povsem prenovili, oziroma se vselili v nove. Pred tedni so uredili trgovino na Ljubnem, nazadnje pa v Ljubiji.

Ta prizadevanja se tudi obilno poplačajo, saj se ponudba hkrati tudi popestri in zagotovi se ustrežnejše razmere za sodobno prodajo, oziroma nakup.

V Mozirju so imeli delavci trgovine v Ljubiji že kar zastarele prodajne prostore. Lotili so se prenovitvenih del in jih tudi

v najkrajšem možnem času zaključili. Iz nekdanje klasične trgovine je sedaj nastala pretežno samopostrežna. Prodajni prostor so povečali na 100 m² in ga tako uredili, da je izbira blaga kar se da lahka. Skladišče so zato morali nekoliko skriti, vendar se je to obrestovalo, ker je tudi izgled trgovine sedaj sodoben in lep. Uspeli so torej v bori 3 tednih opraviti vsa zidarska dela in še vse na novo opremiti. Tako bi imelo 6 trgovskih delavcev boljše delovne razmere, kupci pa prijetnejši nakup. Kot v zadrugi zagotavljajo bodo tudi izbiro popestrili, seveda kolikor je to v njihovi moči.

90 let slovenskega planinstva

Zamisel planinstva je izšla iz vrst razumnih. Med Slovenci je vse prišlo nekoliko pozneje kot pri drugih narodih, ki so takrat imeli že številne izobražene in narodne voditelje. Sprva so na gore hodili tisti, ki so jih imeli blizu, predvsem pa lovci in tisti, ki so poklicno hodili po planinah.

Vendar smo vsemu navzlic imeli že leta 1872 v Bohinju društvo „Triglavski prijatelji“, ki je dejansko prednik pozneje ustanovljenemu planinskemu društvu. Zanimivo je, da so člani društva v Bohinju postavili svojo planinsko kočjo, ki so ji dali ime Triglavski tempelj. Zaradi vsevečjih pritiskov na članstvo je moralo društvo kaj kmalu prenehati z delom.

Vse vpada v čas, ko so pri nas pričeli Nemci svojo raznarodovalno dejavnost. Imeli so vrsto društev, ki niso bila naklonjena slovenski stvarnosti. Tako so v Ljubljani ustanovili sekcijo DOAV Alpenverein (Nemško-avstrijsko alpsko društvo). To je bilo veliko zlo za naše planince, saj so člani tega društva pričeli z odtujevanjem naših planin.

V takšnih okoliščinah je vznikla zamisel, da se ustanovi slovensko planinsko društvo. Tega so se domislili trije mladi hribolazci, ki so v juliju leta 1892 stali na vrhu Stola in občudovali našo lepo domovino. Zapis pravi, da so to bili Josip Hauptman, Ivan Korenčan in Anton Skof. Niso odnehal in že oktobra istega leta je bilo posvetovanje o možnosti ustanovitve društva. Se-

stavljen je bil začasni odbor, ki je pripravil vse potrebno za ustanovitev samostojnega društva. Januarja 1893 so bila pravila oblastno potrjena. 27. februarja 1893 so sklicali občni zbor in na njem izvolili za dobo 3 let profesorja Frana Orožna za načelnika.

Slovensko planinsko društvo je torej zaživelo, ne toliko zaradi ljubezni do planin, kot zaradi narodno-obrambnega vzroka. Tako je bil postavljen branik, ki se je potrdil v poznejših usodnih dogodkih hudega raznarodovalnega početja nemških prenapetih.

Se v istem letu sta se ustanovili dve podružnici SPD. Tako so v Kamniku ustanovili 19. julija podružnico, katere načelnik je bil župan Fran Močnik. Kot drugo pa so ustanovili v Mozirju in sicer na dan 28. avgusta 1893. Njen načelnik je bil polnih 34 let Fran Kocbek.

Z obstojem podružnice SPD se je prenesel boj za slovenske planine tudi v naše kraje. S trdim delom in veliko zavestjo je uspevalo preprečevati vdor nemške planinske organizacije na naša tla. Začeli so postavljati smerne napise v našem jeziku, označevati poti in graditi zavetišča. Že v prvem letu so uredili preko 40 planinskih poti. Seveda so ta dela opravljali složno vsi slovenski planinci, čeprav jih je bilo v prvem letu le 225. Ljubljana je štela 157, Mozirje 40 in Kamnik 28 članov. (se nadaljuje).

M. AUBREHT

V Bočni zadovoljni s preskrbo

Odkar je kmetijska zadruga preuredila in posodobila trgovino v Bočni je izbira veliko boljša, pa seveda tudi pri kupnosti prodajalne je zaradi lepe ureditve večja.

Krajani so tako zadovoljni s preskrbo, seveda pač primanjkuje nekaterih blaga, ki je sicer tudi drugod le redko na voljo. Podobno menijo kmetje, da je založenost s kmetijskimi potrebščinami zadovoljiva. Poslovodja trgovine Anton Melavc pa je poudaril umirjenost krajanov pri nakupih. Poudaril je, da niso kazali neke posebne potrošniške mržnice niti v času, ko je to povsod bilo običajno. Res je tudi, da zaradi lastne proizvodnje marsikaj pridelajo doma, vendar pa je tudi veliko tega, kar morajo iskati v trgovini. Za

maslo, ki je drugod iskano, tu ni velikega povpraševanja in podobno. Sicer pa ni bilo, kot trdi poslovodja Melavc nikoli tako, da ne bi mogli postreči s potrebnimi količinami jedilnega olja, pralnega praška in sploh tistih živil, ki so najnujnejša. Ob tem pa seveda mora trgovina nuditi najnujnejše tehnično in tekstilno blago. V zadrugi skrbijo, da bi se pač čimveč približali potrošniku. V Bočni pa še posebno veliko prodajo železnine in tudi z gradbenim materialom so dobro založeni, sicer je manjkalo neko obdobje kritine, pa je sedaj tudi glede tega bolje. Trgovina pač mora slediti željam potrošnikov, meni poslovodja Melavc, vedno pa ne gre tako lahko, saj marsičesa na trgu primanjkuje.

Pihalna godba na Lepi njivi

Da so v Šmihelu imeli še pred prvo svetovno vojno godbo na pihala smo že pisali. Le malo pa je znano, da so tudi mladi fantje in moške na Lepi njivi nakupili trobila in samostojno igrali.

Po naključju nas je pritegnila zanimiva kašča tudi v hišo Lepa njiva 19. Gospodinja je prijazno povabila k mizi in pripoved je stekla. Bili smo pri Bajdlu, to je stara kmetija, ki ima zelo zanimive stavbe, kot kašča, svinjak in gospodarsko poslopje. Naša pozornost je veljala zunanji podobi zgradb. No, beseda da besedo, radi rečemo. Tako je v hiši padlo v oči nekaj glasbil, kot kitara, harmonika in citre. Seveda je kar hitro sledilo vprašanje kdo na vse to igra. Pa so povedali, da gre večšina glasbe iz roda v rod. Ze tretji rod glasbenikov torej! Eden mladih se celo posveča glasbenemu šolanju v Velenju.

Seveda smo slutili, da bomo marsikaj zvedeli, samo če bo uspelo vplesti v pogovor gospodarja Fortunata Visočnika, ki tisti dan ni bil najboljšega zdravja. Pa je kljub temu rad sedel za mizo z nami in pokramljajal o ljubezni do glasbe, ki da mu jo je vcepil že njegov oče, ko ga je z 12 leti učil citer. Pa je Fortunat kaj kmalu prišel na dan s spomini na prvo godbo na pihala, ki so jo na Lepi njivi imeli.

Kar po prvi svetovni vojni je bilo, ko je nekdanji vojaški glasbenik Anton Podvratnik—Mlačnik iskal po

Lepi njivi glasbenike, da bi ustanovili svojo godbo. Tako se je začelo zanimanje za trobila, treba jih je bilo kupiti iz lastnega. Ko so bili vsaj za silo opremljeni, so imeli vaje kar pri Mlačniku. Vadili so ob sobotah in nedeljah, ker pač preko tedna ni bilo časa. Kmalu so lahko nastopili v javnosti, seveda v veliko zadovoljstvo krajanov. Bilo jih je 16 in kar dobro so zaigrali. Ob vsaki slovesnosti so pritegnili še godbo, pa še daleč od doma so hodili s svojimi trobili. Nekoč so morali v Črni na Koroškem neumorno igrati celo noč in še pol dneva, prej ko so se plesalci utrudili. Tega se danes 71 let star Fortunat Visočnik dobro spominja in šegavo pripomi, da so pač Korošci bolj „plesoči“ kot pa naši ljudje. Seveda ni moglo biti gasilske veselice brez godbe z Lepe njive. Sicer pa so jih radi vabili tudi v spodnjo dolino. Žal pa so s smrtjo Mlačnika prenehali igrati, to je bilo nekako pred drugo vojno.

O sebi Fortunat Visočnik ne govori rad, čeprav je marsikaj hudega preživel, kot nemški vojni ujetnik in pozneje kot partizan Serčerjeve brigade. Pa še med vojno so ga našli kot godbenika in tako se je kaj kmalu znašel med člani vojaške godbe 13. brigade. Ko je po osvoboditvi prišel domov se je lotil spet svojega kmetovanja in ostal je kmet, čeprav še kar rad katero na citre zaigra, le da prsti niso več tako voljni kot nekoč...

Ko vozilo obstoji

Načrti v razvoju turizma so veliki in prav je, da so. Znano je, da imamo za to izredne naravne danosti. S primernimi ukrepi bi se dalo marsikaj bolje izkoristiti, predvsem pa bi se dalo v dolino privabiti večje število gostov.

Na občinski turistični zvezi si prizadevajo pripraviti dobro in pestro ponudbo, ki bi se morala zrceliti v dobrih gostinskih in izven gostinskih uslugah. K tem pa spadajo končno tudi tiste, ki jih lahko nudi dober avtomehaničar, ko gostu vozilo odpre.

V Mozirju smo se zglasili pri vodji mehanične delavnice Slovenija avto Gvidu Preščiku, da bi nam povedal kako mislijo o tem pri njih.

Slovenija avto je že pred leti uredil trgovino rezervnih delov in koles hkrati s mehanično delavnico, ki je sicer servisna za cimosova vozila, vendar pa ne odklanja pomo-

či drugim vozilom. Pred težavami z gorivom je bilo za njihove servise veliko zanimanje, ki pa je spričo nastalega stanja nekoliko popustilo. Vendar pa je v delavnici še vedno za 4 mehanike dela. Sedaj delajo v eni izmen, ob torkih pa tudi popoldne od 17. ure. Sobote imajo zaprto, seveda pa tudi nedelje. Izkušnje so pokazale, da ni večje potrebe po dežurstvih, če pa bi ta bila, bi ob sobotah popoldne poskrbeli za dežurnega v Mozirju. Kot zatrjuje Gvido Prešček so tako že nekoč delali, vendar niso imeli dela. Če bi se pa kaj spremenilo, potem bi prisluhnili potrebam! Imajo sicer izredno slabe delovne razmere, vendar pa sedaj ne mislijo na obnovo, ker pač ni potrebnega denarja.

Glede nujnih primerov, pa še vedno velja zagotovilo AMZ Slovenije, da je njeno dežurstvo vedno na voljo z vlečno službo vred.

V Nazarjah za boljše gostinstvo

V času, ko postaja Nazarje vse bolj industrijski kraj že davno ne zadoščajo gostinske zmogljivosti. Zato je bila težnja gostinskega podjetja Turist posodobiti in razširiti sedanje poslovne prostore v nekdanji Bohačevi hiši. Ta predvidevanja so bila spodbujena še s strani krajevne skupnosti Nazarje.

Spričo takšnega stanja je prizadevanje Turista, da pridobi celotno zgradbo za gostinske namene razumljivo. Kot vse kaže so sedaj tako daleč, da lahko pričakujemo v kratkem nakup Bohačeve hiše. Gostinsko podjetje Turist namerava po-

stopno pripraviti načrte za ustrezno preureditev stavbe v poslovne namene. Seveda si ne delajo utvar, da bi v kratkem času zmogli tako velik zahtev, kot je prenova velike zgradbe. Vendar računajo, da bi se to vendarle moralo zgoditi še v tem srednjeročnem obdobju.

Poslovno zelo zanimiva točka bo tako lahko bodočemu nazarskemu turizmu veliko pomenila, sicer pa je potreba po sodobnih nočitvenih zmogljivostih v kraju občutna. Z nakupom hiše se torej odpirajo dobre možnosti za ureditev sodobnega gostinskega obrata.

Koliko je treba odšteti na Golteh

Delovna organizacija Paka Velenje, TOZD Turizem in rekreacija, poslovna enota RTC Golte je postavila za sezono 1982/83 cenik storitev. Seveda zanimajo cene tudi naše bralce, zato jih objavljamo.

Smučarske vozovnice:	odrasli	otroci do 14 let
dnevna	250,00	200,00
poldnevna	150,00	120,00
nočna	150,00	120,00
tedenska (z dni)	1.400,00	1.100,00
tedenska za penzijske goste	1.200,00	1.000,00
sezonska (velja do 30. 4. 1983)	4.000,00	3.000,00
enosmerna za nihalko	50,00	50,00
dvosmerna za nihalko	70,00	70,00
dvosmerna za sedežnico	50,00	50,00

V ceniku so nadalje še cene za smučarsko šolo RTC Golte, za organizacijo tekem, za smučarski servis in izposojevalnico.

MLADI PIŠEJO

Srečanje z graničarji

V mesecu januarju smo se mladinci v okviru OK ZSMS Mozirje dogovorili, da obiščemo graničarje na Strevčevem vrhu.

Zbrali smo se na avtobusni postaji v Mozirju od koder smo se odpeljali do Solčave. Tu nas je že čakal vodič, ki nas je vodil do Strevčevega vrha. Vso pot nas je spremljala dobra volja in dvourni pot je kaj hitro minila. Nekaj časa je malce snežilo, vendar pa nas sneg ni preveč motil, čeprav smo ga morali ponekod celo gaziti. Na cilju so nas graničarji lepo sprejeli. Ogledali smo si njihove prostore, predsednica OK ZSMS Mozirje Minka Naglič pa jim

je izročila spominsko knjigo. Veliko smo se pogovarjali, saj smo od njih izvedeli marsikaj zanimivega. Tudi kakšno pesem smo zapeli, saj so bili veseli, da smo se spomnili nanje in jih pbskali ter tako vsaj malo popestrili njihovo enolično življenje. V poznih popoldanskih urah smo se vračali domov, spotoma pa smo se ustavili še na eni izmed kmetij, kjer smo se malce ogreli in popili toplega čaja.

Ta pohod nam je kar koristil, saj smo si pridobili vsaj malo kondicije za pohod XIV. divizije, katerega se bomo prav gotovo udeležili.

SABINA SUŠNIK

Politična šola v Nazarjah

Politična šola je potekala v dveh delih in sicer 15. in 22. januarja v prostorih Kulturnega doma v Nazarjah.

Tematika predavanj je bila dobro zastavljena in tudi udeležba mladincev je bila zadovoljiva.

V prvem delu smo obravnavali ekonomska gibanja v občini, grupna dinamika, manjšinska problematika, SLO in DS, vloga DPO ter ekonomski in samoupravni položaj delavcev v združenem delu.

V drugem delu smo največ pozornosti posvetili stanovanjski problematiki, kadrovske in štipendijski politiki ter zaposlovanju.

Ugotovili smo, nekatere pomankljivosti in nepravilnosti. Program je

bil preveč natrpan in časovno neusklajen s programom, ki smo ga zastavili vnaprej. V drugem delu politične šole pa je bilo predvsem premalo časa za razpravo. Skoraj pri vseh temah smo ugotovili, da so premalo usmerjene k usposabljanju za delo v mladinskih organizacijah, kar so pogojevali tudi predavatelji sami. Tehnična organizacija šole je bila zadovoljiva. V prihodnje bo potrebno predavanja načrtovati skupaj s predavatelji.

Politično šolo smo zaključili s sejo OK ZSMS, kjer smo sprejeli tudi sklepe s politične šole. Le-ti nam bodo vodilo pri akcijskih usmeritvah v nadalje.

TATJANA ŠTRBENK

Brigadirji, zdravo!

Vse brigadirje obveščamo, da se bo naša brigada Slavko Šlander v letošnjem letu udeležila zvezne MDA „Vipavska dolina 83“. Udeležili se bomo 1. izmene, ki bo od 3. – 30. junija 1983.

ANDREJA JERIC

Obisk mladih v Čajetini

OK ZSMS Mozirje je organizirala 3-dnevni izlet v pobrateno občino Čajetino.

Na pot smo krenili v četrtek zvečer in prispeli v Beograd v petek zjutraj. Okrog 10.00 ure dopoldne smo prispeli v Titovo Užice, kjer sta nas sprejela sekretar in član predsedstva OK ZSMS Čajetina. Utrujen, saj ponoči nismo imeli najbolj mirnega spanca, smo končno prišli v Čajetino. Ob priskrbenem sprejemu pa smo na utrujenost v trenutku pozabili.

Gostitelji so nas popeljali na ogled DO „MLADOST“, kjer ima svoj obrat Elkoj iz Nazarj. Po ogledu, kjer smo se seznanili še z ostalimi proizvodi te DO, nas je sprejel predsednik IS SO Čajetina. Seznanil nas je z osnovnimi značilnostmi občine in s težavami s katerimi se srečujejo.

Kasneje smo odšli na Zlatibor, kjer smo se nastanili v študentskem domu. Nekoliko smo si odpohali, potem pa odšli na večerjo, ki ji je sledilo družabno srečanje.

V soboto smo si ogledali rehabilitacijski center za delovanje žleze ščitnice, ki zavzema poseben položaj v Evropi, saj je opremljen z najmodernejšimi aparati in zdravi vse stopnje obolenj.

Srečali smo se tudi z brigadirji, ki so se lani skupaj z našo brigado „Slavko Šlander“ udeležili MDA „Kras 82“. Še bolj smo utrdili naše prijateljstvo, ki se je skovalo v brigadi.

Mimogrede naj omenim, da smo tudi na letošnjo zvezno akcijo v V ipavo odšli skupaj z njimi.

Toliko na kratko o našem obisku. Napisati bi se sicer dalo še veliko, saj smo vsak trenutek doživeli kaj novega in zanimivega.

ANDREJA JERIC

V nesreči nisem bil sam

Na samem začetku letošnjih zimskih počitnic sem se udeležil planinske šole na Loki pod Raduho. Vse dneve smo preživeli zelo lepo, seveda ni šlo brez smučanja. Pa se je zgodilo!

Zadnje uro pred odhodom domov sem se peljal še enkrat in si pri tem zlomil nogo. Vsi smo bili žalostni, seveda najbolj pa jaz, saj me je pošteno bolelo. Tovariši so mi nudili takoj prvo pomoč. Odnegli so me do kmeta Miklavca, kjer me je že čakal kombi za prevoz v dolino. Po treh urah sem se znašel v bolnišnici.

V nesreči nisem bil sam!

Zato se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi pomagali, posebno pa še tovarišem Francu Ajniku, Marjanu Kladniku, Mirku Supinu, Toniju Pečovniku, Jožetu Kakerju, Stanetu Petku in tovarišici Veri Voler.

STANKO PEČOVNIK,
OŠ Luče

Počitnice so minile

Počitnice so minile in spet sedimo v šolskih klopih. Med počitnicami mi ni bilo dolgčas. Največ počitnic sem preživel v Bočni pri dedku in babici. Najzanimivejši dogodek sem doživel v gozdu, kjer mi je dedek pokazal kje so imeli partizani bunker. Mimo pa je pritekla mlada lisička. Danes se je spet pričel pouk. Rad bi, da bi še bile počitnice.

TOMAŽ DOBROVČ
OŠ Nazarje

Na srečanju predstavnikov občine s predsedniki krajevnih skupnosti

KUD na Rečici ob Savinji

Le malo kateri kraj se lahko pohvali s tako dolgoletno kulturno dejavnostjo kot Rečica. Tu so od nekdaj ljudje radi hodili na igre, razveseljevala jih je naša pesem in veseli so prisluhnili naši besedi ob raznih prilikah. Tudi danes imajo svoje kulturno-umetniško društvo, ki se imenuje KUD Franc Skok.

Predsednik društva Drago Jelenko nam je o delu povedal nekatere stvari, ki zanimajo tudi širšo javnost.

V sestavu društva delujejo pevski, dramski in recitatorski dejavnosti. Letos so nameravali pripraviti igro, pa je zbolel vodja dramske sekcije in tako bodo morali to namero odložiti. Niso še uspeli povsem združiti razne dejavnosti, ker je še vedno preveč miselnosti, da dela vsaka kot društvo za sebe. Pohvaliti je treba mlade, ki radi pomagajo društvu.

sicer se pa povezujejo v Rečičkih cimih.

Velike težave ima društvo z vzdrževanjem doma, ta je namreč potreben temeljite prenove. Trenutno si prizadevajo popraviti tla v dvorani, saj takšna niso uporabna. Če bi hoteli opraviti najnujnejša dela, bi potrebovali kar 300 milijonov starih dinarjev, teh pa seveda nimajo. Zato naredijo veliko prostovoljno, pri tem pa pomagajo krajanje, posebno pa krajevna skupnost. Lotili so se tudi popravila odra, ki naj bi bil do praznovanja 8. marca na red. Kulturni dom nudi streho mnogim dejavnostim, med drugimi tudi občinski godbi na pihala. Tudi športniki najdejo tam svoj dom. Tako je seveda na dlani potreba po ureditvi stavbe do te mere, da bo dostojno služila kulturnim in drugim dejavnostim v kraju.

Kako so gradili šmihelsko šolo

Šmihelska šola je pogorela med zadnjo vojno. Takoj po osvoboditvi so zato imeli pouk v nekdanji mežnarji (danes gostilna), pravi učitelj pa je bil Jože Kračnik iz Mozirja. Seveda so krajanje želeli čimprej usposobiti nekdanjo šolsko zgradbo za potrebe pouka.

Takratni krajevni ljudski odbor Šmihel je najel gradbenika iz Šmartnega ob Paki, ki je kmalu pričel z gradbenimi deli. Krajanje so opravili predhodno očiščevalna dela na ruševinah. Vse pa je bilo več ali manj v rokah tajnika KLO Antona Acmana, ki je organiziral vprežna vozila, da bi prepeljali gradbeni material s postaje Šmartno. Žal pa je cela vrsta voznikov zaman čakala na material in tako so se vrnili praznih rok,

se spominja Anton Acman. V Mozirju je bil tiste čase sedež okraja in tako je predsednik izvršnega sveta OLO Mozirje Vlado Miklavc sklenil pritegniti k delu na šmihelski šoli vse uslužbence okraja. Takrat so namreč pripeljali opeko do Klobasnika na Lepo njivo, dalje pa ni šlo, saj je vodil do Šmihela le slab kolovoz. Zato so sklenili prenesti opeko od Klobasnika do šole v Šmihel kar ročno.

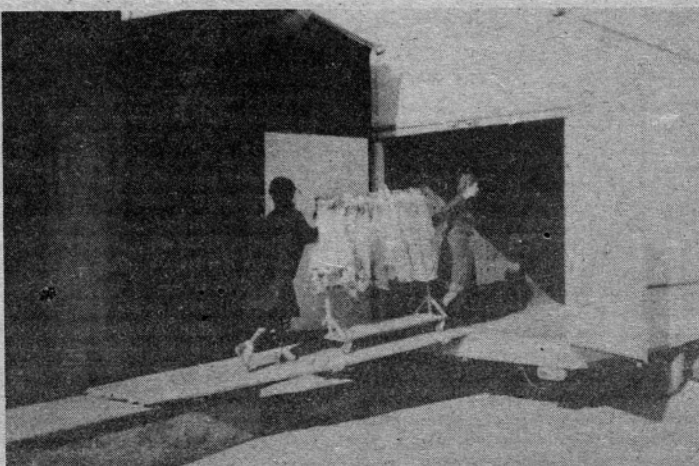
Mozirske prostovoljce so v Šmihelu zelo prijazno sprejeli in jih po delu tudi pogostili. Ko se danes vozimo v to lepo vasico pod Goltni si le težko predstavljamo, da je takrat par dobrih konj privleklo s težavo na „garah“ (voz z eno osjo) 200 kg tovora v Šmihel.

Obnovljena šola v Nazarjah

Učenci nazarske šole smo si želeli novo jedilnico in kuhinjo. Ko smo septembra prišli v šolo so že delavci pričeli obnavljati šolo. Počasi so nastajali štirje novi prostori in sicer kuhinja, jedilnica, zbornica in garderoba. Ker še nismo imeli urejene kuhinje so nam vozili malico iz mozirske šole. Ko so delavci opravili svoje delo in odšli se je pričelo čiščenje prostorov, to

delo sta opravili snazilka in naša kuharica.

Zdaj je naša šola urejena. Mi imamo novo garderobo in jedilnico, tovarišice zbornico in kuharica novo kuhinjo z aparati, ki ji lajšajo delo. Naša največja želja pa je, da bi dobili še telovadnico, ki jo tudi tako zelo potrebujemo.

KARMEN PRAZNIK,
OŠ Nazarje

Takole je ujela naša kamera odpremo izdelkov za izvoz v Elkoju

Neljuba napaka

V zadnji številki smo namenili pokojnemu zdravniku dr. Kralju v spomin sestavek, ki ga je napisal dr. Dolinar. Pomotoma smo zamenjali naslov, ki je napačno glasil doktorju Petku v spomin. Pravilno je torej Doktorju Kralju v spomin. Oproščamo se svojcem in piscu!

Boljši obeti v turizmu

Turistična zveza v naši občini že nekaj let sem ni delovala učinkovito, ni opravljala povezovalne naloge med vsemi dejavniki te pomembne gospodarske veje. Takšno stanje je v marsičem zaviralo hitrejši razvoj turizma, saj so nastajale različne smeri usmerjanj, pač vse bolj iz stališča posameznih poslovnih interesov. V turističnih društvih so nenehno opozarjali na to pomanjkljivost in trdili, da se tako ne bo dalo napredovati, saj zagnanost posameznikov še ne pomeni dovolj zagotovil za uspeh.

Posebno če gledamo uspeh v skupnih naporih in v skupnih ciljih. Prav v tem smo hodili različna pota!

Pobuda turistične zveze za sestanek vseh nosilcev turistične dejavnosti v dolini je uspela. Uvodoma so ugotovili, da gre za prvi primer, da so se tako sestali, čeprav je bilo morda za podobne sestanke že prej dovolj možnosti. Kot doslej že večkrat, tudi tokrat izletnik ni pokazal zanimanja za skupno delo.

Ugotovitve predstavnika celjske turistične zveze, da turizem v dolini

nevarno nazaduje so bile dobra izhodiščna točka za utemeljevanje napak, ki so nas končno izučile in ki zahtevajo strnjene vrste v vseh dogajanjih okoli turizma v dolini. Končno je prišlo do izraza odkrito mnenje glede stanja in možnega razvoja. Seveda so takšnemu stanju botrovala okoliščine, ki jim tudi v kratkem času ne bodo kos. Gre predvsem za razdrobljenost ponudbe, ki je posledica razdrobljenosti poslovnih interesov upravljalcev turističnih zmožljivosti. Najbrž je res, da zveni kar čudno če govorimo o razdrobljenosti v Logarski dolini, samo kot primer!

Skupne poti torej ni bilo. Lanski poskus, da bi združili ponudbo v turistični pisarni v Mozirju je zaradi neenotnosti stališč in odnosov do skupnih hotenj propadel. Še naprej smo ponujali vsak za sebe in se šli slepomišene, saj je bilo več kot jasno, da na takšen način ne more biti zagotovljeno poslovanje, še manj je pa lahko uspešno. Ob tem se je nujno porajal občutek, da imajo vsi več ali manj našo dolino kot neka divja poslovna lovišča, kjer ne velja nobena ekonomska niti poslovna zakonitost in vsako lahko dela kar hoče.

Primer kako gledajo na takšno stanje krajanje je očitno v Solčavi.

Tam so ljudje uvideli, da se v turizmu nudi krajem in ljudem dober kos kruha, da pa nihče od poslovnih, ki upravljajo s turističnimi zmožljivostmi v tem delu občine ni iskal resnih poti k napredku in razvoju.

Zato je krajevna skupnost Solčava dala pobudo za urejanje razmer v Logarski dolini. Veliko dela so se kar sami lotili in brez njihove pobude bi danes ne bilo vlečnice in ne načrtovanega turističnega tabora, ki seveda šele raste. Ljudje so opozarjali na slabo povezanost med nosilci turistične ponudbe v eni najlepših evropskih dolin. Izvršni svet občine je prisluhnil pobudam krajanov in je tudi pomagal po svojih močeh. Čeprav je vlečnica na red, ta pa pomeni veliko popestritev zimске ponudbe, še zdaleč ni uglasena poslovnost.

Na tako malem prostoru upravlja s turističnimi zmožljivostmi kar 5 različnih podjetij, k temu pa dodajmo še zasebnike!

Srečanje v Lučah je bilo obetavno, tembolj ker so se ga udeležili tudi predstavniki Kompassa iz Ljubljane, ki so voljni pomagati pri organizaciji ponudbe in propagande.

Slednja bo predstavila dolino kot celoto, seveda pa poleg tega še posamezne turistične kraje. Dobra volja do sodelovanja je bila torej zagotovljena – ali bomo torej v bodoče hodili vsi po eni poti v korist razvoja našega turizma?

ŽELJA

Nocoj kot ptiček
poletela bi prek polj,
gozdov in rek.

Brez utrujenosti
sfrčala bi čez breg.

Pred hišo rojstno,
pod oreh v mesečini
v senco bi se skrila.

Tu je vas domača,
vse lepote do pojnosti
bi pila.

MIR

Spet pojdem
v gozd zelen,
kjer listje šepče,
kjer v jutranji rosi
se kapljejo rože dehteče.

Tu najdem svoj mir,
tu hočem ostati.

Le veter naj se
z mano igra,
rada sem tu,
kjer se srce
v miru izjoče.

MARIJA RIHTER
Bočna

Komisija za kadrovska in organizacijska vprašanja pri Občinskem svetu Zveze sindikatov Mozirje

POZIVA

vse osnovne organizacije sindikata in konference osnovnih organizacij sindikata k vlaganju predlogov za podelitev

SREBRNEGA ZNAKA
SINDIKATOV SLOVENIJE
ZA LETO 1983

Srebrni znak sindikatov Slovenije se podeljuje članom sindikata za večletno prizadevno delovanje v osnovnih organizacijah Zveze sindikatov in organih sindikata pri uresničevanju delavskih interesov. Osnovnim organizacijam Zveze sindikatov pa za večletno učinkovito delovanje pri uresničevanju sindikalnih nalog. Predlog za podelitev Srebrnega znaka posameznim članom sindikata lahko vložijo vsaka osnovna organizacija Zveze sindikatov na podlagi sklepa, ki je bil sprejet na seji izvršnega odbora osnovne organizacije, predlog za podelitev Srebrnega znaka osnovni organizaciji Zveze sindikatov pa lahko vložijo konferenca osnovnih organizacij Zveze sindikatov in Predsedstvo Občinskega sveta Zveze sindikatov. Srebrni znak se podeljuje vsako leto ob praznovanju 1. maja. Predloge pošljite na Občinski svet Zveze sindikatov Mozirje najpozneje do 1. 4. 1983.

Za varnost na cestah

Na pobudo Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je društvo ZŠAM Mozirje organiziralo brezplačno preverjanje znanja iz cestnoprometnih predpisov za vse voznike motornih vozil, a v sodelovanju ZKZ Mozirje brezplačne preventivne preglede za traktorje in priklopnike, ki se je vzporedno s tem izvajala na terenu še akcija „traktor v prometu“. Postaja milice je samostojno in v sodelovanju s SVP in drugimi dejavniki več različnih prometno-varnostnih akcij, tja do odkrivanja voznikov zaradi vožnje pod vplivom alkohola.

Vse akcije in aktivnosti so dosegle svoj smoter in namen, vendar ne povsod enako. Ugotovljeno je bilo tudi vrsto različnih kršitev, ki za varnost prometa niso vzpodbudne. Pri kolesarjih nepopolna opremljenost koles, motornih vozilih pomanjkljivosti na svetlobnih telesih, zavornem mehanizmu, mehanizmu za upravljanje, izpušnih plinih, nepopolni opremitvi, izbrbljenost gum itd. Pri pešcih nespoštovanje določil za hojo po levi strani tako v naseljih kot izven naselij, tam, kjer ni hodnikov za pešce, prečkanje cest na nepreglednih krajih, izven prehodov za pešce itd.

Pri preverjanju znanja iz CPP, čeravno je bilo brezplačno in anonimno, med vozniki ni bilo zanimanja. Zanimiva pa je ugotovitev, da je uspešno opravilo preizkus le 29 %, od tistih, ki so se odzvali preizkusu znanja.

Tudi lastniki traktorjev in priklopnikov niso pokazali prevelikega zanimanja za brezplačne preventivne tehnične preglede. Akcija pa je odkrila vrsto tehničnih pomanjkljivosti, ki so bile take narave, da so jih morali nekaj izločiti iz prometa.

Druge pa take, ki so na videz morda nepomembne, pomembne pa za lastno osebno varnost in varnost ostalih udeležencev v prometu.

Analiza stanja prometne varnosti ne kaže spodbudnih podatkov. Stanje na območju občine Mozirje se je poslabšalo. Število prometnih nesreč in kršitev cestno-prometnih predpisov je v porastu. V 38 prometnih nesrečah je ugasnilo 7 življenj, medtem ko je 22 občanov utrpelo hude telesne poškodbe. Med vzroki je neprimerna hitrost, vpliv alkohola, nepazljivost in izsiljevanje prednosti. Zaskrbljujoč je tudi podatek, da je visok porast kršitev zaradi vožnje pod vplivom alkohola, ki je tudi na gornji meji med vzroki prometnih nesreč.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je sprejel v zvezi s prometno varnostjo naslednje sklepe:

— da se opozori organ za kaznovanje prekrškov, da poostri kazni za vinjene voznike, predvsem za povratnike in da se predlogi za kaznovanje hitreje izvršujejo;

— da se v akcijah „brezhibno vozilo je varno vozilo“ opozarja voznike v prometu na trezno vožnjo in jih seznani z nevarnimi učinki alkohola;

— da se opozori vse DO, da poostrijo interno kontrolo nad zaposlenimi vozniki glede uživanja alkohola.

Ce želimo preprečevati zla na naših cestah in zmanjšati krvni davek, pa velja razmisliti vsem tistim, ki kdajkoli sedejo za krmilo pod vplivom alkohola, da s tem ne ogrožajo samo lastnega življenja, marveč ga s tem nevarno ogrožajo tudi drugim udeležencem v prometu.

SPV MOZIRJE

Z letošnjega srečanja duhovnikov naše doline s predstavniki občine v Mozirju. Razgovori so pokazali, da je sodelovanje dobro in da poteka z veliko medsebojnega razumevanja. Predsednik SO Lojze Plaznik je zbrane nagovoril in poudaril željo po dobrem sožitju. V imenu zbrane duhovščine se je za lep sprejem zahvalil mozirski dekan Alojz Žager.

Razgovori v krajevnih skupnostih

Predstavniki SO Mozirje in njenega izvršnega sveta kakor tudi predstavniki občinskih vodstev bodo ob sodelovanju predstavnikov strokovnih služb SIS obiskali vse krajevne skupnosti naše občine.

Tam naj bi se srečali s predstavniki krajevnega javnega življenja, da bi predstavili osnutek referendumskega načrta, pogovorili bi se o delovanju delegatskega sistema v KS in sodelovanju vseh dejavnikov v krajevni skupnosti. To delovno srečanje ima tudi namen, da bi se medsebojno seznanili s težavami, ki spremljajo sedanja zaostrena družbeno ekonomska dogajanja. Neposredno sodelovanje pri reševanju skupnih nalog je gotovo najboljša pot k uspehu.

Obiski delovne skupine po KS naj bi potekali po naslednjem terenskem planu:

KS REČICA — petek, 18. februarja 1983 ob 18. uri
KS LJUBNO — sreda, 23. februarja 1983 ob 18. uri
KS LUČE — petek, 25. februarja 1983 ob 18. uri
KS SOLČAVA — sreda, 2. marca 1983 ob 18. uri
KS NOVA ŠTIFTA — petek, 4. marca 1983 ob 18. uri
KS GORNJI GRAD — sreda, 9. marca 1983 ob 18. uri
KS BOČNA — petek, 11. marca 1983 ob 18. uri
KS ŠMARTNO — sreda, 16. marca 1983 ob 18. uri
KS NAZARJE — petek, 18. marca 1983 ob 18. uri
KS MOZIRJE — sreda, 23. marca 1983 ob 18. uri

VRTNARSTVO
Konrad Turk, Zgornje Pobrežje 2,
p. Rečica ob Savinji,
telefon 063-831 467

zaposli s 1. 3. 1983 delavca z obveznim vozniškim dovoljenjem kategorije B.
Pismene prošnje pošljite na gornji naslov.

Tečaj na Menini planini

Vsako leto pripravljajo na Menini planini PD Gornji grad planinsko-smučarski tečaj. Januarja so se zbrali v domu in pričeli z delom. Tudi letos je bil tečaj zelo dobro pripravljen. Sicer pa je vsako leto tako! Številna udeležba kaže na priljubljenost in koristnost tega dela. Dva učitelja sta poskrbela za smučarsko šolo, planinski vodniki pa so prikazali svoje znanje po tej plati. Tu je bilo dosti poudarka na razne nevarnosti v gorah, govor je bil o hoji pozimi in poleti, o potrebni planinski opremitvi in še o marsičem. Tako so seveda sodelovali v tečaju številni gorniki,

ki so prenašali svoje izkušnje na mladi rod. Večeri so potekali ob gledanju diapozitivov iz naših in tujih gora. Ob vsem tem pa niso pozabili na razne planinske običaje in ne na planinsko pesem. Ne kaže prezreti pomembnega dela za varnost na smučiščih, ki ga je opravila reševalna skupina. Zaključili pa smo s smučarskim tečajem, kjer so mladi tečajniki pokazali svoje znanje. Lahko trdimo, da je tečaj zelo dobro uspel, zato se vsem, ki so tečaj podprli lepo zahvaljujemo, posebno pohvalo pa zasluži PD Gornji grad.

MIRAN UGOVŠEK

Planinski tečaj na Menini

Prispevne stopnje SIS za družbene dejavnosti za l. 83

Prispevna stopnja iz bruto osebnega dohodka

Občinska skupnost otroškega varstva	
prispevna stopnja po domicilu	0,88
prispevna stopnja po delovnem mestu	1,37
Občinska izobraževalna skupnost	5,88
Kulturna skupnost Slovenije	0,54
Občinska kulturna skupnost	0,38
Telesnokulturna skupnost Slovenije	0,05
Občinska telesnokulturna skupnost	0,26
Skupnost socialnega skrbstva	1,15
Skupnost zdravstvenega varstva (za nadomestilo osebnega dohodka v času nezmožnosti za delo)	1,29

Prispevna stopnja iz dohodka po osnovi bruto osebnih dohodkov

Skupnost zdravstvenega varstva	10,21
Skupnost za zaposlovanje	0,27

Prispevna stopnja iz dohodka po osnovi dohodka

Občinska raziskovalna skupnost	0,07
Prispevna stopnja občinskega davka iz osebnega dohodka delavcev	0,50
Prispevna stopnja posebnega občinskega davka iz OD delavcev za intervencije v kmetijstvu	0,50

Obisk vojaške šole

Tudi letos so poskrbeli za obisk tehnične srednje vojaške šole kopenske vojske v Zagrebu. Namenjen je bil učencem, ki bi se radi posvetili vojaškemu poklicu, staršem in vzgojiteljem. Udeležili so se ga nekateri učenci 7. in 8. razredov naših šol.

Doslej so bili takšni obiski zelo koristni saj spoznajo mladi življenje v vojaški šoli, si ogledajo tehnično opremo in učne

pripomočke. Tudi razgovori s svojimi vrstniki, so že v šolah, jim v marsičem pomagajo pri odločitvi za vojaški poklic.

Zaželeno bi bilo, da bi si šolo ogledalo še več staršev, ki so največkrat črnogledi, ko gre za odločitev o otrokovem poklicu, posebno če je govor o vojaških šolah. Temu botruje dejstvo, da premalo poznajo življenje v sodobnih vojaških učnih ustanovah.

Voznikom traktorjev!

Oddelek za notranje zadeve pri SO Mozirje bo pričel z zamenjavo vozniških dovoljenj za traktoriste. Zamenjava je predpisana z zakonom, zato je za vse obvezna! Zamenjave bodo opravljali po naslednjem redu:

NA KRAJEVNEM URADU LJUBNO OB SAVINJI — četrtek, dne 10. 3. 1983 od 7. do 15. ure za območje KU Luče, Solčava in Ljubno;
NA KRAJEVNEM URADU GORNJI GRAD — četrtek, dne 17. 3. 1983 od 7. do 15. ure za območje

Krajevnega urada Gornji grad;

NA SEDEŽU OBČINE MOZIRJE

— sredo, dne 23. 3. 1983 od 7. do 17. ure in
četrtek, 24. 3. 1983 od 7. do 15. uri za območje Krajevnih uradov Nazarje, Rečica in Mozirje.

Zahtevku za izdajo vozniškega dovoljenja za traktor mora voznik priložiti dve fotografiji v velikosti 3,5 x 4,5 cm, ki ne smeta biti stari več kot 6 mesecev.

Podjetje za urejanje voda NIVO Celje
TOZD — vodno gospodarstvo
Rečno nadzorstvo

OBVESTILO

Z namenom, da se v čimvečji meri odpravijo poplave in odnašanje rodovitne zemlje, ki jo povzroča zaraščenost bregov na vodnih strugah

pozivamo

vse lastnike in upravitelje (gospodarske organizacije in občine) zemljišč, ležečih ob potokih in jarkih na območju porečja SAVINJE IN SOTLE, da

DO 15. MARCA 1983 TEMELJITO OČISTIJO STRUGE POTOVKOV IN JARKOV OB KATERIH LEŽIJO NJIHOVA ZEMLJIŠČA.

Struge morajo očistiti po naslednjih smernicah:

V strugah, koritih in na bregovih, se mora posekati drevje, ki izrazito ovira pretok voda in ki mu voda, izpodkopava koreninski sistem ali je nagnjeno v strugo tako, da obstoja nevarnost, da se podre v strugo. Iz struge je treba odstraniti tudi šore in drugo navlako, ki ovira tok vode.
Drevje in grmičevje se mora posekati čim nižje pri zemlji, rezi na panjih pa morajo biti gladki, da se ohrani izbojna moč.
Pri spravilu lesa se ne smejo poškodovati brežine, ne zaščitna rast (mlado grmičevje) in travna ruša. Posekan les in vejevje je treba takoj odstraniti z obrežnih zemljišč, da jih ne odplavi visoka voda, zažgati pa se smejo le na krajih, kjer se ne more poškodovati mladikovina.

ODPAKOV NI DOVOLJENO ODMETAVATI V STRUGO.

Očiščevalna dela bo nadzoroval inšpekcijski organ občinske skupščine in rečni nadzorniki, ki bodo po potrebi dajali strokovna napotila pri poseku in za gojitev zaščitne zarastke predlagali ukrepe, ki so potrebni za izboljšanje pretočnih razmer na vodotokih.

Kako je s kadri v občini

Zadnja mladinska konferenca je poudarila nekatere pereče zadeve okoli zaposlovanja mladih v naši občini. Opozorili so na dosedanje pomanjkljivosti in menili, da je treba več dolgoročnega gledanja na ta vprašanja.

Dejansko postaja zaposlovanje mladih velika naloga nas vseh, seveda je spričo posebnosti, ali boljše ozke usmerjenosti našega gospodarstva izbira policicev le precej omejena. Temu lejuju bi se pri odločanju za nadaljevanje šolanja morali podrediti, meni, predsednik skupščine SIS za zaposlovanje Rade Rakun. Res pa je tudi, da je za sedanje stanje v naši občini značilno, da imamo premalo ustreznih programov in dokaj neugodni sestav znanja. Le redke so namreč kadrovske službe, ki načrtujejo potrebo po kadrih dolgoročneje in na temelju predvidenega razvoja delovne organizacije. Vse to utemeljuje že večkrat izrečeno misel, da se kadrovskim načrtom posveča na sploh premalo skrb! Treba bo torej dosledno pristopiti k etnemu, srednjeročnemu in dolgoročnemu načrtovanju potreb po kadrih. Hkrati pa je treba preprečevati razna stranjota, kot manipuliranje z ljudmi, uveljavljanje privatnih ali skupinskih interesov in podobno je poudaril Rade Rakun. Po našem načrtu naj bi zaposlovali leta 1985 za 265 strokov-

njakov več kot jih je bilo zaposlenih leta 1980, tudi pri širokih profilih bi povečali v tem obdobju število za 668 ljudi, zmanjšali pa bi število zaposlenih z ozkimi profili za 155 oseb.

Študentska politika je v bistvu sestavni del kadrovske in zato jo je treba temeljito uskladiti z dejanskimi potrebami. V šolskem letu 1982/83 koristi študentske iz sredstev 247 oseb, kadrovskih študentov pa je 281. Pri dodeljevanju študentskega dela načrtovalo 3,4 % rast zaposlovanja, medtem ko je v resoluciji predvideno le 1,8 %. Seveda gre v bistvu za predhodne ocene. Vsekakor pa bi poudarek pri novem zaposlovanju moral biti na izboljšanju izobrazbene ravni.

Razkorak se je pokazal tudi pri načrtovanju zaposlovanja za leto 1983. V načrtih zaposlovanja je združeno delo načrtovalo 3,4 % rast zaposlovanja, medtem ko je v resoluciji predvideno le 1,8 %. Seveda gre v bistvu za predhodne ocene. Vsekakor pa bi poudarek pri novem zaposlovanju moral biti na izboljšanju izobrazbene ravni.

Veliko pripomb iz združene dela je bilo na osnutek samoupravnega sporazuma glede pripravnikov. Posebno temeljite so bile pripombe iz Kovinarstva Ljubno, Glina Nazarje in MGA Nazarje.

Srečanje borcev

Pri občinskem odboru ZZZ NOV Mozirje deluje tudi pododbor 1. SPUB "one Tomšič". Številni nekdanji borci te slavne brigade se redno srečujejo. Medli so tudi letno konferenco v Mozirju, po končanem obsežnem dnevnem delu so si ogledali spominsko sobo NOB v Mozirju. Nato pa so z avtobusom odpotovali v Celje, kjer so se udeležili jubilejnega srečanja nekdanjih borcev 1. divizije. Pododbor vodi še naprej Tone Žagožen iz Gornjega grada.

Zgodba, stara sto let

Sto let bo poteklo, odkar je umrla zadnja potomka Tavčarjevega dvora na Rečici ob Savinji — Uršula Tavčar, plemenita Štrausenek. Ljudje, ki so Uršulo osebno poznali niso več med živimi. O njej je le še nekaj skopih pričevanj in med njimi dogodek, ki odkriva, da je bila plemkinja Uršula precej ponosna in skopuška ženska.

Tržki in okoliški fantje so jo pisano gledali. Kdaj so si prišli navzkriž in vzrok zaradi katerega jim je postala „gorka“ fantje niso izdali. Najbolj verjetno jih je za delo na svojem obsežnem posestvu preslabo plačevala. To je bilo splošno znano. Dninarice so se glasno pritoževale.

Križ, tako so domači in sosedje klicali Renečkega Krištofa, je bil močan, bister in neugnan „pob“. Marsikaj se je domislil in uresničil, naj je potlej žel jezo ali odobravanje. Na „piko“ je vzel tudi Uršulo, neglede na njeno starost, bogastvo in visoki naslov.

V hlevih Tavčarjevega dvora je bilo več glav goveje živine: voli, krave, bikci in telice. Nekega jutra pa, ko so dekile prišle v hleve, živine ni bilo. Povsod je bilo prazno in tiho. Seveda so o kraji živine brž sporočile svoji gospodarici.

Vedno mirna in dostojanstvena Uršula je bila vsa iz sebe. Nenadnih in burnih dogodkov ni bila vajena. Z živčnimi kretnjami se je oblekla in pihotela na dvorišče.

Kje je živina našla svoj „bivak“ se je kmalu pokazalo. Še preden je sonce vzšlo je začela mukati in kakor v posmeh Uršuli in njeni služničadi tiščala svoje smrčke med križe vezanega kozolca ter z velikimi in okroglimi očmi škilila navzdol.

Uršula si ni znala razložiti kako je živina zašla na svišli, še manj kako bi jo spravila dol. „Le kako, kako je mogla priti na kozolec?“ se je spraševala. „Mar po lestvi? Po ožkih in strmih stopnicah? ... To je vendar nemogoče!“ je ugotavljala. In psa!? Dva psa varujeta dvorišče in zgradbe. Zdaj ves čas bevskata in se trga za verig, kako da sta ponoči mirovala in pustila, da je živina odšla iz hlevov? Njun lajež jo je vedno prebudil in to noč ni nič bolj trdno spala kot druge krat. Slišala bi ju ... A naj je Uršula še tako napeto razmišljala, odgovora ni našla. Njen, sicer bistri razum, je to pot popolnoma odpovedal.

Zatopljen v svojo nesrečo je Uršula stala ob kozolcu, se ozirala navzgor in nemočno sklepal roki. Za njenim hrbtom je bila zbrana služničad. Hlapca sta se muzala, dekleta si mežikale in se hihitale. Čeprav so noč trdno prespale, so vedele kdo je kriv za nočni pregon živine.

Rada ali nerada se je Uršula ponižala ter za nasvet vprašala velikega hlapca. Hlapec se je nekajkrat popraskal za ušesi, majal z glavo in nič obetavno skomigal z rameni. Iz sočutja do živine je le zinil:

„Gnadjliva gospa naj ne zamerijo, a jaz o teh rečeh kaj malo vem. Če bi vedel in znal, bi živino nemudoma spravil dol. Menim pa, da bo včasih težko. Edino Renečki Križ bi to zmogel, seveda pa ne sam. Še nekaj fantov bo moral poklicati na pomoč.“

Uršula je namrščila obrvi. Predlog ji ni bil všeč. Posebno ime fanta, ki ga je hlapec omenil. Ker pa sila kola lomi, ni dolgo oklevala. Zagnano je rekla:

„Potem pa brž po onega fanta! Živina je lačna in žejna ... Krave je treba pomolsti.“

„Toda, gnadjliva gospa, brez plačila fantje ne bodo hoteli delati. Križ je muhast, svojevoljen fant. Morda me niti poslušal ne bo.“

„Koliko bo zahteval?“

„Tega ne vem. Gotovo pa bo delo zamudno.“

„Da je Križ falot mi je znano, vendar ta trenutek ne morem izbirati. K njemu pojdi! Reci, da se bova že pogodila!“

Hlapec je težko čakal, da se otrese Uršine bližine. Komaj komaj je zadrževal smeh. Moral je ostati resen. Gospodarica pogled je bil bister; če bi ga spregledala, bi še ta dan „letel“ s Tavčarjevega dvora.

Starejši možje, posebno tisti, ki so sodelovali pri nočnih pustolovščinah vedo, kaj vse so kot fantje „ušpičili“. Pri belem dnevu jih nihče ne bi pripravil k delu, ki so ga opravili ob luninem svitu pa še zastoj.

Kolikokrat je ta ali oni gospodar iskal brano, ročni ali vprežni voz, konjske komate ali volovske jarne ter jih naposled zagledal visoko v latak kozolca. Celo težak parizar se je znašel vrh strehe in bil kar za na „furo“ pripravljen. Brez pogumnosti, zagnanosti in dobrega sporazumevanja takšni podvigi gotovo ne bi uspeli. Tudi previdnost je bila na mestu. Nočna dejanja so fantje opravljali v popolni tišini. Redkokdaj jih je kdo presenetil in pregnal.

Največkrat je bilo nočno dejanje storjeno iz nagajivosti, v lastno zabavo in zabavo vaščanov. No, kdaj pa kdaj so fantje na takšen način „poravnali“ stare račune.“

Renečki Križ in njegova fantovska družina so marsikatero noč prebedeli. Selitve živine niso opravili samo enkrat. V zadrego jih ni spravil nihče tudi potem, ko jih je prosil naj jo spravijo v hleve. Je pa „reševanje“ trajalo mnogo dlje kot nočni pregon. Na Tavčarjevem dvoru je že bilo tako.

Uršula je iz primerne razdalje opazovala fante in njihovo delo. Postajala je nestrpna. Ni ji šlo v glavo, kako da je živina v eni sami kratki noči prišla na kozolec, selitev nazaj pa je tako zelo težavna in zamudna. Fantje so tekali sem in tja, se posvetovali in delali, zraven pa vpili, se jezili, pa tudi kakšna kletvica jim je ušla. Od vsepovsod so prinašali bruna, deske in vrvi. H kozolcu so postavili domače in sosedove vozove. Ves ta material je bil potreben, da so končno zgradili položen ter dovolj trden most, po katerem je živina spet našla pot v hlev.

Šele tedaj si je Uršula oddahnila. Nekdo od fantov je pripomnil: „Kaže, da je živino luna nosila.“ „Luna?“ je zategnil drugi. „Beži no, sinoči pa lune ni bilo. Bolj bi verjel, da so bile na delu tajne sile; morda škrti ali mrtvi, ki se hodijo vicat nazaj ... Vem le, da take objestnosti niti najbolj prebrisani fantje ne zmorejo. Še Križu je delalo preglativce.“

Koliko je Uršula dala na take pripombe in jim verjela, ni znano. Njen stan ji ni dovoljeval, da bi segala v pogovor, pa tudi z obraza je bilo težko razbrati kaj misli.

Renečki Križ je vedel kaj hoče. Pogodil se je za plačilo ter si dal imenitno postreči. Zahteval je najboljšo vinsko kapljico, ono, ki jo je Uršula v svojih kletih hranila za najbolj imenitne obiskovalce in svoje osebne goste. K dobri pijači je spadal tudi dober prigrizek. Koliko je Križ zahteval v denarju, je ostalo skrivnost. Gotovo pa ni bilo poceni.

Ce je bilo Uršuli žal denarja in vina, kuharici kruha in mesnih dobrot, so pa dekleta bile bolj radorne. Pridno so donšale pijačo in jedačo ter z mežikanjem bodrile „svoje“ fante kot bi hoteli reči: „dajte, privoščite si, takšne prilike so zelo redke!“

No, fantje si tako ali tako niso dali dvakrat reči, pa naj je gospa Uršula še tako ledeno gledala. Le kdo bi se oziral na njeno slabo voljo? Fantje so bedeli ponoči, bedeli in delali so podnevi, pa jih ni bilo konec.

ŠTEFKA PETEK

Ob otvoritvi lovske kočice na Stonu leta 1962

Zelena bratovščina na Rečici

Naravne danosti so za lovce na Rečici in njeni okolici odlične, zato so tudi leta 1946 ustanovili lovsko družino. Seveda so bili tod že posamezni lovci pred drugo vojno, vendar so se vključevali največ v družino Nazarje. Število članov LD Rečica je postopno naraščalo, tako jih je bilo leta 1956 okoli 24, danes pa jih je že 41. So med seboj dobro povezani in gospodarijo z loviščem na 2860 ha. Da so bili zelo prizadevni in uspešni kaže tudi njihovo premoženje, saj imajo dve lovski koči in lahko se pohvalijo, da so bili prvi v dolini, ki so kočo zgradili, in sicer na Stonu. Sedaj imajo poleg te še eno na Medvedjaku. Ko je tako pripovedoval dolgoletni član rečiške družine Milan Repenšek o razvoju lovstva je poudaril, da je njihovo območje bogato z divjadjo. Največ je seveda srnjadi, sledijo gamsi, divji prašiči, manj pa je zajcev in še manj jerebic. Da

nekateri živali izumirajo so krivi sodobni agrotehnični ukrepi in uvajanje mehanizacije vseh vrst. Torej je vse to pač posledica sodobnega kmetovanja in gozdarjenja. Seveda pripomoreta k temu tudi gostejša mreža cest in hrup strojev.

Največ članov družine je delavcev, nekoč se je to razmerje prevesilo v korist kmetov. Treba je vedeti, da lovci poleg športa opravljajo številne naloge za ohranitev divjadi in s tem naravnega ravnotežja. Kot posebnost radi povedo, da je prav od strelcev rečiških lovcev padel prvi jelen po vojni in prvi divji prašič. Najbolj pa so ponosni, da je med njihovimi trofejami tudi merjasec, ki je bil ocenjen kot najlepši v državi in drugi na svetu.

Težave imajo v tem, da nimajo lastnega prostora na Rečici. Sicer pa se tolažijo, da je tako kar z vsemi družinami v dolini.

Kegljači so se pomerili

Že smo poročali, da se je domači kegljaški klub ZKZ Mozirje uvrstil v prvo regijsko ligo celjskega območja. V njej je 11 moštvev. Prva tekma te lige je bila v Mozirju in sicer sta tekmovala KK Partizan iz Šoštanja in KK ZKZ Mozirje. Domači so klonili pred močnejšimi gosti, ki so zmagali s 5102 napram 5045 podrtimi keglji.

Strelesko tekmovanje

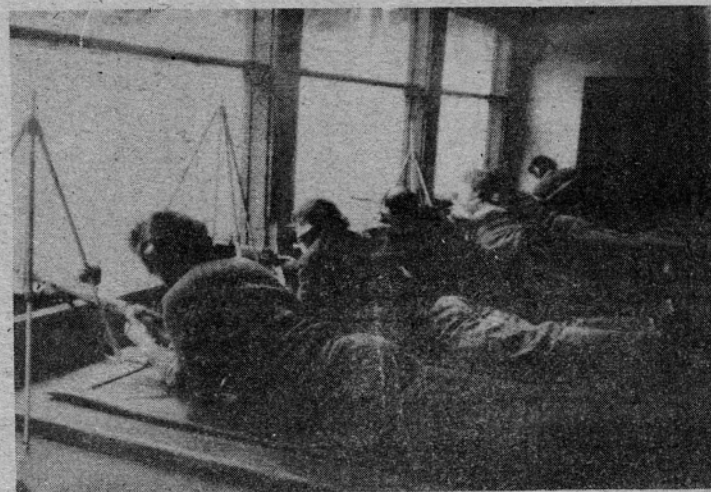
V počastitev dneva oboroženih sil Jugoslavije je Občinska strelska zveza Mozirje pod pokroviteljstvom Občinskega štaba TO Mozirje organizirala strelske tekmovanje z Mauzer puško na strelišču v Mozirju. Tekmovanja se je udeležilo 66 strelcev z 16 ekipami in dva posameznika.

Prvo mesto je osvojila ekipa OO ZZB NOV Luče, ki je nastrelila 257 krogov, drugo OSO Šmartno ob Dreti, sekcija

Bočna z 254 krogi, a tretje TO Mozirje z 215 krogi. Posamično pa Ciril Kolar, sekcija Bočna, ki je dosegel 83 krogov, drugo Marjan Prodnik, OSO Solčava, z 77 krogi, a tretje Miro Finkšt, Obč. štab TO z 73 doseženimi krogi.

Pokal in diplome je ekipam ter odličja posameznikom za dosežena prva tri mesta podelil predstavnik Obč. štaba TO Mozirje Janez Štiglic.

T. M.

Strelci med streljanjem na mozirskem strelišču

Sindikalni šport v naši občini

V letu 1982 je komisija za šport in rekreacijo pri Občinskem sindikalnem svetu kot pokrovitelj in v izvedbi OO sindikata: Kovinarstvo iz Ljubnega, SO Mozirje, MGA Gorenje Nazarje, Smreke iz Gornjega grada in Konferenc OO sindikatov Gorenje — GLIN ter GG Nazarje organizirala:

tekmovanje v alpskem smučanju, odbojki, košarki, šahu, malem nogometu (liga), malem nogometu (memorial Jožetu Letnarju), kegljanju ter TRIM pohodu na Menino, na katerih so sodelovali 704 športniki, od tega 62 žensk, lahko rečemo, zavidljivo število.

Komisija je spremljala vsako posamezno tekmovanje in s točkami nagradila udeležbo vsake posamezne OO sindikata in njene rezultate.

Po zadnjem izvedenem tekmovanju v kegljanju ob koncu leta 1982 so bili znani vsi rezultati in tudi prvih pet OO sindikata, ki so bile v letu 1982 najboljše na področju športa in rekreacije v naši občini.

- Vrstni red:
1. mesto OO sindikata MG „SMREKA“ Gornji grad — 261 točk
 2. mesto OO sindikata KOVINARSTVO Ljubno — 242 točk
 3. mesto OO sindikata SO Mozirje — 155 točk
 4. mesto OO sindikata MGA Gorenje — 153 točk
 5. mesto OO sindikata ELKROJ Mozirje — 140 točk

Komisija je zadovoljna z vne- mo in voljo v OO sindikata na tem področju, vendar ne more mimo ugotovitve, da je še vedno premalo storjenega v posameznih sredinah, saj se na tekmovanju pojavljajo ekipe, ki niso pravilno sestavljene (mešane ekipe), zato je celotno tekmovanje seveda osiromašeno.

Pričakujemo, da bo leto, ki je pred nami, odpravilo tudi to pomanjkljivost in da bo udeležba še številnejša.

Komisija za šport in rekreacijo

Obvestilo upokojujencem!

Počitniški dom v Izoli je odprt vse leto, domovi v Piranu, Rogaški Slatini in Žirovnici pa le od 1. maja do 30. septembra.

V Počitniškem domu v Izoli imamo stalno na voljo eno dvo-posteljno sobo, po potrebi z enim dodatnim ležiščem.

V tem DOMU so cene polnega penziona:

- v mesecu marcu in aprilu 470.— din na osebo,
- v mesecu maju 530.— din na osebo,
- v mesecu juniju 600.— din na osebo.

Cene od julija dalje ta čas še niso določene.

Upravi Počitniškega doma v Izoli mora naša služba dostaviti poimenski seznam prijavitelcev vsaj štirideset dni pred pričetkom desetdnevnega letovanja.

Ko prejme naša služba od uprave DOMA usklajeno potrditev seznama, pomeni to, da so letovanja pri recepciji doma rezervirana. Čas letovanja je deset zaporednih dni, praviloma od 1. — 10., od 11. do 20. in od 21. do zadnjega dne v mesecu.

V domovih v Piranu, Rogaški Slatini in Žirovnici gre prav tako za enako desetdnevno letovanje. Upravam teh domov pa moramo do 31. marca t. l. dostaviti seznam prijavitelcev za vso sezono, od 1. maja do 30. septembra.

V teh treh domovih je enotna cena polnega penziona 440.— din za osebo na dan.

Na ceno polnega penziona ima upokojujenc in upokojenka naslednje popuste (regrese):

- v Domu v Izoli enotno 100.— din na dan,
- v domovih Piran, Rogaška Slatina in Žirovnica pa:
- v maju, juniju in septembru 80.— din na dan,
- v juliju in avgustu pa 60.— din na dan.

Do regresa je upravičen tudi zakonec upokojenca ali upokojenke, če ni zaposlen.

Prijavite se lahko za letovanje v vseh omenjenih domovih le pri Zvezi društev upokojujencev občine Mozirje vsako sredo od 9. do 12. ure v pisarni upokojujencev Mozirje št. 42.

Ker so na vse občine SRS kapacitete Doma v Izoli porazdeljene na število upokojujencev, vodimo prijave za vsak mesec posebej v posebni evidenci, pri čemer upoštevamo nam dodeljene domske kapacitete.

Pravočasno vložene prijave za DOM v Izoli upoštevamo torej do zasedbe nam dodeljenih ležišč v desetdnevni terminih.

Zveza društev upokojujencev občine Mozirje

Komisija za delovna razmerja
Trgovske delovne organizacije
„SAVINJA“
Mozirje

objavlja
prosta dela in naloge za:

POSLOVODJA POSLOVALNICE 5
„ZELEZNINA“ V MOZIRJU

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje zahteve:

- da je VKV trgovski delavec, tehnične ali mešane stroke;
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodstvenih delih v trgovinski poslovalnici;
- da mu ni izrečen sodni ukrep o prepovedi o razpolaganju z družbenimi sredstvi.

Pismene prijave z obvezno prilogo dokazil o izpolnjevanju objavljenih pogojev sprejema splošna služba TDO „SAVINJA“ Mozirje. Delo bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prijave je vložiti v 15 dneh od dneva objave prostih del in nalog. O rezultatu prijave na objavo del in nalog bodo kandidati obveščeni najkasneje v 15 dneh po preteku roka objave.

GORNJI GRAD MED NOB

Že takrat, ko so nemški fašisti pričeli svoj pohod nad slovanske narode, so zavedni Gornjegrajski prebivalci v razširili ilegalni list „Plat Zvona“, ki je med drugim prinašal poročila o grozodejstvih, ki so jih Hitlerjevci počeli nad okupiranim Českim in Poljskim narodom. Istočasno so povečali svojo dejavnost petokolonaši, da bi pripravili Nemcem čim lažji prihod. Med najbolj delavne petokolonaše v Gornjem gradu je šteti bivšega gozdarja Viktorja Kordona, ing. Borisa Wenka, kmetijskega referenta in še vojaškega referenta Zaveršnika. Ti vsi so bili uslužbenci Sreskega načelstva v Gornjem gradu. Bili so člani Kulturbunda in so takoj ob prihodu nemških čet v Gornji grad, t. j. v aprilu 1941 izročili Gestapu sezname zavednih in Nemcem nenaklonjenih Gornjegrajsčanov.

Takoj po zasedbi Gornjega grada je postal nemški župan že omenjeni Kordon, njegov sin pa je delal v Gestapu. Gestapovci so s pomočjo nekaterih okupatorjevih sodelavcev sestavili seznam onih, ki so jih imeli za tkzv. srbofile in člane sokolskega društva, katere osebe bi bilo nujno aretirati ali izseliti. Nekako v juniju 1941 so Nemci izdali ukaz, da se vsi prebivalci Gornjega grada in okolice zglasijo pred posebno komisijo, ki bo odločila, kdo naj se sprejme v organizacijo Steirische Heimantbund. V komisiji so bili nemški župan, Ortsgruppenführer, nekaj celjskih Nemcev, in Kordon ki je dal komisiji točne podatke. Kmalu je pričel z delom tudi Gestapo; med prvimi je aretirala Frana Košenina, dr. Ervina Mejaka, Franca Božiča, dr. Janka Raka, Dragota Vrhovca in Franca Tratnika. Nekaj časa so bili zaprti v gornjegrajskih zaporih in od tam

prepeljani v celjske zapore in še dalje v zbirno taborišče Rajhenburg, kjer je bil Franc Božič odpuščen, preostali pa so počakali na svoje družine, ki so jih Nemci preseljevali iz Gornjega grada na Hrvaško in Srbijo. Med prvimi so bili izseljeni: dr. Janako Rak, s pet člansko družino, dr. Ervin Mejak s štiri člansko družino, Fran Košenina s štiri člansko družino, Anton Repenšek s tri člansko družino, in Dragotin Vrhovec z dvo člansko družino. Kmalu nato je Gestapo aretirala Tonija Tratnika, ml. in brata Viktorja, ki so jih skupno s starši izselili na Hrvaško z mladoletno hčerko Ljubico, poročeno Tajnšek. Izselili so še: osem člansko družino Jožeta Škulja, tri člansko družino Jožeta Jelenca, štiri člansko družino Jožeta Tratnika, štiri člansko družino Ljudmille Pahor, štiri člansko družino Franca Tratnika in Ivana Pečnika. Njihovo premoženje so zaplenili, premičnine so odpeljali Nemci, nepremičnine kot stanovanja in stanovanjske hiše z gosp. poslopija pa so oddali v uporabo nekaterim nemškim občinskim uslužbenecem in zanesljivim pristašem nacizma. Le te je zavedla nemška propaganda, z napovedovanjem lepšega življenja in popolne osebne svobode, ki jo prinaša veliki rajh.

V šolah so učili le nemški učitelji. Mladino so učili predvsem petja nemških pesmi in korakanja. Za odrasle so organizirali jezikovne tečaje, da se čimprej naučijo jezika nepremagljivega naroda. Hoteli so čimprej zatreči slovensko govorico in preprečiti branje slovenskih knjig. Izdali so strog razglas, s katerim so zahtevali oddajo vseh slovenskih knjig. Nato so zbrane knjige zažigali. Od izseljenih družin so se po osvoboditvi vrnili vsi razen zakonca

Franc in Angela Tratnik ter hčerka Angelca, katere so ustaši ustrelili v Jasenovcu zaradi sodelovanja z NOG na Hrvaškem. Viktor Tratnik je padel kot borec NOV na Hrvaškem.

Preseljevanje družin in vedno hušji teror sta še bolj podžgala sovraštvo do Nemcev in njihovih pomagačev. Gornjegrajski so navezali stike s prvimi org. OF ki je bila ustanovljena v Ljubljani 27. 4. 1941. Vodstvo in organizacijo odpora proti fašistom v teh krajih je po naročilu KPS prevzel Franc Žmavc - Mrazek, pd. Mrmoljev, delavec iz Bočne. Pomagali so mu zlasti Ivan Bitenc, Jože Bergant, Janako Kramer, Prisljan Franc, Prisljan Jože, Franc Sameja, Albert Kolenc, Jože Kolenc ter Franjo Žmavc iz Gornjega grada. Imeli so dobre zveze s španskim borce, članom KPS Božom - Bombijem Mravljakom iz Šoštanja, preko katerega so tudi prejeli potrebne direktive. Zvezo so imeli že s prvimi partizanskimi odredi na Gorenjskem, odkoder so dobivali preko Jožeta Berganta propagandni material. Jože Bergant je sodeloval tudi z aktivisti NOG iz Bočne in sicer z Ivanom Brezovnikom iz Čepelja in Antonom Kovškom iz Kroke (ta je po aretaciji prvih sodelavcev NOG v Gornjem gradu in Bočni odšel v Srbijo). Bergant se je večkrat udeležil sestankov z aktivisti iz Bočne in Križa v Slatinah pri kmetu Antonu in Franciški Kolar, pd. Slatinska (obadva sta bila aretirana in ustreljena kot talca v Celju in sicer Anton 23. 6., žena Franciška pa 22. 7. 1942.)

Franc - Mrazek Žmavc, pd. Mrmoljev pa je bil še neposredno povezan z Albinom Vipotnikom - Strgarjem iz Zabukovice,

prekaljenim članom KPS. Navedeni aktivisti so vključili v organizacijo NOG večje število zanesljivih oseb kot npr. Franca Miklavca, Jožeta Potočnika - Bevcvega, s katerim je bila povezana Mimica Novak - Kolarič, Franca Ogradi, Jakoba Zehlja, Jožeta Potočnika, Franca Bezovška, Franca Potočnika, Terezijo Potočnik, Franciško Presečnik, Pavlo Presečnik, Martina Presečnika, Maro Bergant - Topolovec, Nato Bitenc, Antona Mermala, Ano Mermal, Marijo Šarb, Antona in Franca Krivec, Franciško Šebenik, Franca in Angelo Kolar, Ferda Rifla, Marijo, ml. Kolarič, Franca Božiča, Franca Mermala, Antona Zavolovska. Kramer Janko in Bergant Jože sta sodelovala tudi z aktivisti NOG Minkom Stermeckijem iz Radmirja, Ratkom Brunetom in Francem Mermalom iz Ljubnega. Org. in sodelavci OF so se sestajali v „trojkah“.

Naloge širšega aktiva so bile: razširjanje propagandnega gradiva, delo med zaupnimi osebami pri razširjanju org. OF, zbiranju hrane, denarja, orožja in municije za prve borce NOB. Vsi navedeni so delali na terenu, razen Franca - Mrazka Žmavca, ki se je s svojim sinom Francem umaknil v ilegalo in se zadrževal v gozdovih Bočne in Gornjega grada, odkoder je dajal potrebne direktive. Narodno osvobodilno gibanje se je vse bolj širilo. Vendar dejavnost prvih organizatorjev, čeprav konspirativna, ni šla mimo okupatorja, ki je budno pazil na vsakega posameznika. Ker so Nemci povsod naleteli na čedalje večji odpor, so kaj lahko spoznali, da je tudi v Gornjem gradu na delu OF pod vodstvom KPS.

(Se nadaljuje)

Osnovnošolci med razlago o orožju.

Urednikova beseda

Tokrat smo izšli nekaj dni prej. Tako je zahteval načrt tiskarne. Zato nismo objavili več o pohodu po poteh XIV. divizije. Tudi mozirske pustne prireditve še ni bilo. Tako bo pač več o tem v prihodnji številki.

Pričenjamo z objavo spominov Mare Topolovčeve o osvobodilnem gibanju v Gornjem gradu.

Ker je pred nami praznik žensk smo posvetili nekaj vsebine že v februarjski številki, saj bo marčeva izšla šele sredi meseca. Pa boljše prej, ko prepóžno!

Veterinarsko dežurstvo

14. 2. do 20. 2. Mag. Tone Resnik, dipl. vet. Mozirje, tel. 831-978

21. 2. do 27. 2. Drago Zagožen, dipl. vet. Ljubno, tel. 840-094

28. 2. do 6. 3. Ciril Kralj, dipl. vet. Ljubno, tel. 840-112

7. 3. do 13. 3. Marjan Lešnik, dipl. vet. Mozirje, 831-017

Kino Mozirje v marcu

1. 3. Izziv - Hong - kongski film, karate
3. 3. Lov v kalnem - Jugoslovanski film, komedija
- 5., 6. 3. Beg s padalom - Ameriški film, kriminalni
8. 3. Veliki boksar - Hong - Kongski film, športni
10. 3. Fantazije - Ameriški film, grozljivka
- 12., 13. 3. Neuničljivi mini moris - Ameriški film, komedija
15. 3. Sramežljiv sem, vendar se zdravim - Francoski film, komedija
17. 3. Skrivnostno nasledstvo - Angleški film, kriminalni
- 19., 20. 3. Megla - Ameriški film, grozljivka
22. 3. Inšpektor Neroda - Francoski film, komedija
24. 3. Silviya v carstvu strasti - Nemški film, erotični
- 26., 27. 3. Sivi orel - Ameriški film, western
29. 3. Hamburska mafija - Nemški film, kriminalni
31. 3. Čarlievo maščevanje - Ameriški film, pustolovski

Kino Ljubno v marcu

1. 3. SILVIJA V CARSTVU STRASTI - zah. nemški film, seksi komedija
- Mladini, do 16 leta ogled ni dovoljen
5. 3. HOTEL NA PLAŽI - francoski film, komedija
6. 3. TOM IN JERY DOBRI PRIJATELJI - ameriški film, risanka
9. 3. DEKLETA S TRGA ZOO - zah. nemški film, seksi drama
- Mladini do 16 leta ogled ni dovoljen
- 12.-13. 3. RIBE UBIJALKE - ameriški film, avanturistični
15. 3. LOVEC NA AJKULE - italijanski film, avanturistični
- 19.-20. 3. KRAMER PROTI KRAMERU - ameriški film
22. 3. KAČJE GNEZDO - italijanski film, psihološka drama
- 26.-27. 3. PEKEL V VESOLJU - ameriški film, znanstveno-fantastični
29. 3. TIGROV BES - hongkongski film, karate.

Matična kronika za januar

SMRTI: ROČNIK Francšek, star 55 let, kmečki delavec iz Tera; JUVAN Franciška, stara 73 let, gospodinja iz Ljubnega; JURJOVEC Margareta, stara 78 let, gospodinja iz Meliš; ERMENC Jozefa, stara 70 let, gospodinja iz Ljubnega; ŠIBILA Ana, stara 87 let, upokojenka iz Ljubnega; BRUNET Jera, stara 76 let, upokojenka iz Ljubnega; ČOPAR Franciška, stara 80 let, kmetovalka iz Meliš; ZAJEC Franciška, stara 79 let, kmetovalka iz Radegunde; TRATNIK Neža, stara 83 let, preživetnica iz Šmiklavža; PRISLAN Marija, stara 85 let, upokojenka iz Sp. Pobrežij; VENINSEK Jože, star 50 let, kmetovalec iz Rečice/S; ZAGOŽEN Jože, star 28 let, obrtnik iz Zg. Pobrežij; BIDER Jožef, star 74 let, upokojenec iz Dol Suhe; PRISLAN Marija, stara 85 let, upokojenka iz Sp. Pobrežij

POROKE: KRZNAR Franc, star 23 let, strojni tehnik iz Bočne 113 in BENDA Danica, stara 19 let, prodajalka iz Trmova 13; BREZOVNIK Peter, star 23 let, kmetovalec iz Poljan 31 in ZAJC Olga, stara 21 let, ek. tehnik iz Rečice/S 45; POTOČNIK Ivan, star 23 let, orodjar iz Poljan 13 in TLAKER Anica, stara 18 let, kmetovalka iz Poljan 6; POTOČNIK Anton, star 27 let, elektrikar iz Homec Brda 11 in PRISLAN Martina, stara 20 let, študentka iz Nizke 4; DEŠMAN Jožef, star 42 let, kmetovalec iz Kojaskega vrha 32 in ROSC Milka, stara 36 let, konfektor iz Konjskega vrha 10.

NOVICE

„Savinjske novice“ izhajajo mesečno - Izdaja SZDL občine Mozirje - Urejuje uredniški odbor - Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik - Fotografska priprava Ciril Sem - Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon: (063) 831-069 - Ziro račun pri SDK ekspozitura Mozirje, številka:

52810-637-55424 - Savinjske novice, glasilo SO Mozirje - Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 20. v mesecu - Stavek, filmi in prelom DITC, toz Grafika Novo mesto - Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani - Po mnenju IS SRS, Sekretariata za Informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.

Marko Vincenc Lipold (1816—1833)

To je že drugi znameniti Mozirjan iz družine Lipold; prvi je pesnik Jožef - Markov stric, ki sem ga predstavil v eni od prejšnjih števil Savinjskih novic. Poleg teh dveh pa je treba omeniti še dva politika iz njegove najbližjega sorodstva.

Rudar in geolog (strokovnjak, ki se ukvarja z vedo o nastanku, razvoju in sestavi Zemlje) Marko Lipold (za razliko od svojega očeta Marka Jurija, večkratnega mozirskega župana, je pogosto imenovan Marko Vincenc ali Marko Vinko) je bil rojen 19. januarja 1816 v Mozirju. Tu je obiskoval ljudsko šolo, v Celju gimnazijo, v Gradcu pa je opravil najprej filozofske in nato še pravniške študije - vse z odličnim uspehom. Naredil je tudi sodniški izpit. Toda do pisarniškega dela ni imel pravega veselja, zato je preko zvez dobil štipendijo na rudarski akademiji v Schemnitzu, ki jo je končal (seveda z odličnim) po treh letih.

Kot rudarski strokovnjak je služboval sprva na Tirolskem, kjer je delal geološke karte za Zgornjo Avstrijo in Koroško. V letih 1849-1867 je bil geolog Državnega geološkega zavoda na Dunaju. Geološka raziskovanja je opravljal po raznih krajih avstro-ogrske monarhije - na Tirolskem, v Salzburgu, v Spodnji in Zgornji Avstriji, na južnem Koroškem, na Dolenjskem, Gorenjskem, Notranjskem, v okolici Gorice in Trsta, v severni Istri in na Štajerskem. Rezultat teh raziskovanj so rokopisne geološke karte: Novo mesto, Kočevje - Črnomelj, Višnja Gora - Čerknica, Ljubljana in Celovec - Beljak. Poleg tega je raziskoval rudna ležišča na Koroškem in Kranjskem, nahajališča kaolina na Pohorju in

ležišča rud in premoga v okolici Varazdina in v Boki Kotorski. Od leta 1867 dalje je bil direktor rudnika živega srebra v Idriji. V nekaj letih je prenovil obrat, podvojil proizvodnjo živega srebra in zgradil več pomembnih naprav.

V Idriji je skrbel za družine rudarjev in uradnikov, zboljšal je zdravstvene razmere v rudniku, zidal je stanovanja za delavce in postavil moderno opremljeno šolo, kakršne ni bilo daleč naokoli. Skupaj z ženo je pospeševal idrijsko čipkarstvo.

Nad 150 daljših in krajših del je objavil (v nemščini) v Letopisu in Razpravah državnega geološkega zavoda na Dunaju ter v Avstrijskem časopisu za rudarstvo in plavžarstvo.

Leta 1869 je bil prvi izvoljen v deželni zbor, vendar se s Slovenskim klubom, katerega je zastopal, ni strinjal v vsem, zato naslednje leto - kljub enoglasni izvolitvi - ni sprejel mandata. Poleg številnih prejetih odlikovanj mu je tedanja vlada izkazala čast tudi z imenovanjem za dvornega svetnika. Mesto Idrija ga je imenovala za častnega meščana, rojstna občina Mozirje pa za častnega občana.

Politični nasprotniki so ga preganjali in leta 1880 so ga v dunajskem parlamentu obdolžili, da zatira delavce. To je Marko Vincenc Lipold tako potrilo, da se je umaknil iz javnega življenja. Začel je hirati in 22. aprila 1883 je v Idriji umrl.

Janez Lipold (1811-1878) je bil Markov starejši brat in se je pretežno ukvarjal s politikom. Skoraj 20 let je bil mozirski župan, v dolini pa je bil vpliven narodnjak - pristaš narodno usmerjenega slovenskega meščanskega tabora. Leta 1867 je

bil izvoljen v deželni zbor v Gradcu; ta ga je poslal tudi v državni zbor na Dunaju. V deželnem zboru je bila sprejeta njegova zahteva, da mora osebje mariborske vinarske šole znati slovensko, kar je bil za tiste čase velik uspeh. Po nekako dveh letih (1869 oziroma 1870) je izstopil iz obeh zborov in pozneje ni več kandidiral.

Deželni poslanec nekdanjega slovenjegraškega okraja je bil v

Klemenškova kmetija med obema vojnoma, ko je bila še poseljena...